

Bezpečnostní systém ČR po vstupu do EU a schengenského prostoru

Bc. Ondřej Fišera

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Ondřej Fišera**
Osobní číslo: **A13363**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Bezpečnostní systém ČR po vstupu do EU
a Schengenského prostoru**
Téma anglicky: **The Security System of the Czech Republic after its Entry into the EU
and the Schengen Area**

Zásady pro vypracování:

1. Pojednejte o vývojových tendencích státních mocenskopolitických a bezpečnostních struktur.
2. V rámci teoretické části popište historické konsekvence vývoje bezpečnostního systému ČR.
3. Analytickou část zaměřte na změny bezpečnostních rizik a následné změny ve strukturách jednotlivých složek bezpečnostního systému státu po vstupu ČR do EU a schengenského prostoru.
4. Zpracujte posouzení současného bezpečnostního prostředí a nástin vývoje bezpečnostního systému státu včetně jeho bezpečnostních struktur.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. EICHLER, Jan. **Bezpečnostní a strategická kultura USA, EU a ČR.** 2011. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 214 s. ISBN 978-80-246-1956-9
2. PIKNA, Bohumil. **Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu: (oblast policejní a justiční spolupráce).** Praha: Linde, 2004. ISBN 8072014897.
3. PIKNA, Bohumil. **Evropské právo se zaměřením na justici a vnitřní věci.** Praha: Vydavatelství PA ČR, 2000. ISBN 8072510398.
4. FIALA, Petr a Markéta PITROVÁ. **Evropská unie.** Brno: CDK, 2009. ISBN 9788073251802.
5. HAD, Miloslav a Bohumil PIKNA. **Druhý a třetí pilíř EU.** Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2001. ISBN 80863450608.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Jiří Gajdošík, CSc.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

12. ledna 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

ABSTRAKT

Tato práce se zaměřuje na změny v bezpečnostním prostředí České republiky po vstupu do Evropské unie a schengenského prostoru včetně vlivu globalizace. K porovnání bezpečnostních hrozeb bylo použito strategických dokumentů ČR a také dotazníkového šetření mezi občany. Výsledkem je porovnání změn bezpečnostních strategií, názor lidí na změny a názor autora na bezpečnostní prostředí.

Provedeným výzkumem byl zjištěn názor lidí na současný vývoj ČR v prostředí Evropské unie. Závěr této práce ukazuje, zda lidé s vývojem souhlasí a zda je příznivý pro naši zem.

Klíčová slova: Evropská unie, schengenský prostor, historie na území ČR, smlouvy

ABSTRACT

This study focuses on changes in the security environment of the Czech Republic after joining the European Union and the schengen area, including the impact of globalization. To compare the safety-weight threats were used strategic documents of the Republic and the survey among citizens. The result is a comparison of changes in security strategies, to change people's opinion and the opinion of the author on the security environment.

Research carried out has been detected people's opinion on current developments in the Czech Republic in the EU environment. The conclusion of this work shows that people with the development agreement and whether it is beneficial for our country.

Keywords: European union, schengen Area, history on area of the Czech republic, treaty

Chtěl bych poděkovat svému vedoucímu práce doc. Ing. Jiřímu Gajdošíkovi CSc. za odborné vedení a za poskytnutí klíčových informací k vypracování této diplomové práce.

Motto: „Hrdinů jsou plné hospody. Jejich činy jsou však vždy spláchnuty. Pivem.“

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 HISTORIE NA ÚZEMÍ ČR	12
1.1 PERIODIZACE STÁTŮ NA ÚZEMÍ ČR OD STŘEDOVĚKU.....	12
1.1.1 Periodizace stavovské monarchie a stavovské státy na území ČR.....	12
1.1.2 Rozvinutý stavovský stát (15. Stol.-poč.16.stol.).....	12
1.1.3 Pozdní stavovský stát (poč. 16. Stol.-17. Stol.).....	13
1.1.4 Periodizace absolutistického státu.....	13
1.1.5 Raný občanský stát (pol. 19. Stol.-poč.20. stol.).....	13
1.1.6 Rozvinutý občanský stát (poč. 60. Léta 19.stol. do 30. Let 20. Stol.).....	14
1.1.7 Pozdní občanský stát (40. léta 20. stol. do současnosti)	15
1.1.8 Druhá republika (Česko-slovenská republika 1938-1939).....	15
1.1.9 Česká republika 1993 - 2015.....	17
1.2 PRVNÍ MÍROVÉ DOHODY A UZAVÍRÁNÍ MÍRU NA ÚZEMÍ ČESKÉHO STÁTU V MINULOSTI V DATECH	18
2 EVROPSKÁ UNIE	23
2.1 HISTORIE EVROPSKÉ UNIE	24
2.1.1 Smlouva evropského společenství uhlí a oceli.....	25
2.1.2 Evropské společenství pro atomovou energii.....	25
2.1.3 Smlouvy o evropském hospodářském společenství	26
2.1.4 Stockholmská smlouva (ESVO)	26
2.1.5 Bílé knihy	27
2.1.6 Jednotný evropský akt	27
2.1.7 Maastrichtská smlouva.....	27
2.1.8 Amsterodamská smlouva	28
2.1.9 Smlouva Nice	28
2.1.10 Lisabonská smlouva	28
2.2 PRÁVO EVROPSKÉ UNIE.....	29
2.2.1 Komunitární a unijní právo	29
2.2.2 Právní nástroje.....	30
2.2.3 Primární a sekundární právo	30
2.2.3.1 Nařízení.....	30
2.2.3.2 Směrnice	31
2.2.3.3 Rozhodnutí.....	31
2.2.3.4 Doporučení a stanoviska	31
3 SCHENGENSKÝ PROSTOR	32
3.1.1 Úloha SIS	33
3.1.2 SIRENE.....	34
3.1.3 SIS II.....	34
4 OSTATNÍ ALIANCE, KDE JSME ČLENY	35
4.1 NATO.....	35
4.1.1 Princip NATO	35

4.1.2	Funkce NATO	35
4.2	OSN	36
4.2.1	Charta OSN	36
4.2.2	Cíle OSN	36
5	BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČR	38
5.1	SLOŽKY BEZPEČNOSTNÍHO SYSTÉMU	38
5.2	ZAJIŠTĚNÍ OBRANY A BEZPEČNOSTI	38
II	PRAKTICKÁ ČÁST	41
6	GLOBALIZACE	42
6.1	VÝVOJ	42
6.2	RIZIKA V MEZINÁRODNÍCH VZTAZÍCH	43
6.3	AKTUÁLNÍ GLOBÁLNÍ RIZIKA – ZHODNOCENÍ	44
7	ČESKÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY PO VSTUPU DO EU	47
7.1	BÍLÁ KNIHA O OBRANĚ ČR Z ROKU 1995	47
7.1.1	Zásady bezpečnostní politiky ČR	47
7.1.2	Rizika a ohrožení ČR	48
7.2	BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY Z ROKU 1999 - 2003	49
7.2.1	Bezpečnostní rizika	50
7.2.2	Bezpečnostní zájmy ČR	50
7.2.2.1	Životní	51
7.2.2.2	Strategické	51
7.2.2.3	Další významné	52
7.3	BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY Z ROKU 2011	52
7.3.1	Bezpečnostní hrozby	52
7.3.2	Bezpečnostní zájmy	55
7.3.2.1	Životní zájmy	55
7.3.2.2	Strategické zájmy	55
7.3.2.3	Další významné zájmy	56
7.4	POROVNÁNÍ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE PŘED A PO VSTUPU DO EU	56
7.4.1	Životní zájem	56
7.4.2	Strategické zájmy	57
7.4.3	Ministerstvo obrany zahrnuje tyto funkce:	57
7.4.4	Sledovaná vojenská technika	59
7.5	ZÁVĚR BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE PO VSTUPU DO EU	59
8	BEZPEČNOST PO VSTUPU DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU	62
8.1	ZMĚNY	62
8.1.1	Policejní a justiční spolupráce	62
8.1.2	Ochrana osobních údajů	62
8.1.3	Vízová a konzulární spolupráce	63

8.2	VÝVOJ KRIMINALITY PO VSTUPU DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU.....	63
8.3	PŘÍKLADY SPOLUPRÁCE.....	64
8.4	ZÁVĚR KE VSTUPU DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU	64
9	POSOUZENÍ SOUČASNÉHO BEZPEČNOSTNÍHO PROSTŘEDÍ PROSTŘEDNICTVÍM NÁZORU LIDÍ (DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ)	66
9.1	KDO ODPOVÍDAL	66
9.1.1	Členství v EU a schengenském prostoru.....	67
9.1.2	ČR a EU	67
9.1.3	ČR a EU z hlediska bezpečnosti	71
9.2	VÝBĚR VOLNÝCH ODPOVĚDÍ	78
9.3	ZÁVĚR DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	79
10	ZÁVĚR.....	81
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	83
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	88
	SEZNAM OBRÁZKŮ	89
	SEZNAM TABULEK.....	90
	SEZNAM PŘÍLOH.....	91

ÚVOD

Bezpečnost má vliv na kvalitu života občanů a má také ekonomické dopady pro stát. Pro větší bezpečnost a nejen to se Česká republika stává členy aliancí, dle kterých si vytváří svou bezpečnostní strategii navazující na jejich a své vlastní požadavky.

Toto téma jsem si vybral kvůli tomu, že jsem měl málo informací o Evropské unii a schengenském prostoru. Obě věci jsou lidem velmi mediálně známé, ale připadá mi, že lidé neznají žádné souvislosti s tím spojené. V teoretické části je nastíněno, pod čí vládou bylo od středověku naše území. Dále je uvedeno několik významných letopočtů, které z hlediska bezpečnosti stojí za zmínku. Dále je ve zkratce popsána Evropská unie a její unijní právo, přes které se pomocí právních nástrojů prosazují její zájmy. Schváleným zájmům EU se poté musí podřídit všechny členské státy. Jak se schvaluje, je ovlivněno především podepsanými smlouvami. Nejaktuálnější je smlouva Lisabonská. Za zmínku stojí i další světové organizace, které se snaží zabezpečovat bezpečnost a mír. Poslední částí teoretické části je krátký popis bezpečnostního systému ČR.

Praktická část začíná s bezpečnostními problémy, které jsou spojené s globalizací obecně. Dále je porovnání vydaných strategických dokumentů, především Bezpečnostních strategií z let před a po vstupu do Evropské unie. V návaznosti na EU jsou popsány změny po vstupu do schengenského prostoru.

Poslední částí této práce je dotazníkové šetření mezi širokou veřejností. Bylo položeno několik základních jednoduchých otázek, ze kterých se dá vyvodit názor na naše členství ve výše uvedených institucích.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE NA ÚZEMÍ ČR

Historie našeho území má pestrou minulost. Jako strategické území v srdci Evropy bylo zmítáno odjakživa válkami a okolní země se jej snažily často okupovat či obsadit.

1.1 Periodizace států na území ČR od středověku

Území České republiky se díky geografické poloze svého území stalo v minulosti dějištěm mnoha bojů a dotklo se ho i většina válek, které v minulosti proběhly a zanechaly po sobě výrazné následky. V následujícím textu jsou popsány státy, království atd., které na našem území měli svou moc.

1.1.1 Periodizace stavovské monarchie a stavovské státy na území ČR

Raný stavovský stát (14. stol. -poč. 15. Stol.)

Rané období je charakteristické tím, že se teprve stavy utváří politicky. Šlechta začíná panovníkovi klást politické požadavky, ty jsou poté splněny, pokud neohrožují panovníkovu politickou moc. Lze říci, že panovník a stavy jsou v rovnováze. [14]

České království (1306 – 1419)

Moravské markrabství (1306 – 1419)

1.1.2 Rozvinutý stavovský stát (15. Stol.-poč.16.stol.)

Vrcholný stavovský stát je typický svojí nestabilitou kvůli střetům jednotlivých stavů, které mezi sebou zápasily o podíl na ovládnání státu. Tyto střety byly vyvolávány opačnými zájmy mezi panovníky a stavy a uvnitř stavovské společnosti mezi šlechtou a měšťanstvem. Tyto rozpory byly kvůli novému způsobu hospodaření šlechty, snahy měšťanstva podnikat mimo sféru města. V pohusitské době se rozpory rozrostly do oblasti náboženství, kde se projevovaly rozdílné pohledy na život společnosti včetně jejího uspořádání.

České království (15. Stol.-poč. 16.stol.)

Moravské markrabství (15. stol.-poč. 16. Stol.)

1.1.3 Pozdní stavovský stát (poč. 16. Stol.-17. Stol.)

Pozdní stavovský stát je charakteristický velkými rozpory mezi stavy převážně díky náboženským rozdílným. Tyto rozpory mohl překlenout pouze panovník. Jeho postavení posilovalo vojenské nebezpečí osmanské turecké říše. Pozdní stavovský stát je typický snahou integrací, které jsou dány rozvojem ekonomické propojenosti jednotlivých zemí střední Evropy. Zde vzniklo habsburské soustátí a panovnická moc měla tendenci centralizovat moc jednotlivých zemí. Byl zde však odpor stavů, končí vojenskou konfrontací. V době stavovského povstání se hledaly nov integrační tendence v podobě rovnoprávného spojení jednotlivých zemí. Základním dokumentem ústavy je dokument Česká konfederace (1619)

Habsburské soustátí (1526-1619)

1.1.4 Periodizace absolutistického státu

Habsburská monarchie (1621-1740)

Habsbursko-lotrinská monarchie (1740-1790)

Habsbursko-lotrinská monarchie (1790-1848)

1.1.5 Raný občanský stát (pol. 19. Stol.-poč.20. stol.)

Politickým cílem takového státu bylo dosažení liberálního státu. Byl založen na myšlence, že stát přijme dobrovolně omezení ve svrchovaném působení na společnost a zajistí formálně rovné postavení všech osob s garancí některých základních práv a svobod, zejména práva na soukromý majetek.

Byla zde představa, že občané jako plátcí daní se mají podílet na kontrole státu, jak nakládá s financemi prostřednictvím zastupitelstva (parlamentarismus) a přímo řídit stát prostřednictvím obsazování úřadů díky volebnímu právu. O moc pak soupeřily různé skupiny (politické strany) nenásilným způsobem.

Měšťanstvo nesdílelo stejný politický názor a podle kulturní společnosti se dělilo na jednotlivé národní skupiny – díky tomu se habsburská monarchie přeměnila v moderní mnohonárodní stát.

Rakousko (Habsbursko-lotrinská monarchie 1848-1867)

1.1.6 Rozvinutý občanský stát (poč. 60. Léta 19.stol. do 30. Let 20. Stol.)

Rakousko-Uherské (Habsburská monarchie 1867-1918)

První republika (Republika československá) (1918-1938)

První světová válka vznikla díky politickým bojům o rozdělení světa. Její výsledky vedly k politické změně Evropy.

Dohodové velmoci dlouho nechtěli připustit rozpad Rakousko-Uherska, teprve na konci 1. světové války díky **Wilsonovým článkům** byl umožněn vznik Československa. V těch se Spojené státy americké zasadily k uspořádání země podle respektování práva národů na sebeurčení.

Vyhlášení Československé republiky 18. Října 1918 bylo nenásilné formy, rakousko-uherské orgány dobrovolně předaly moc – měly vyčerpané zdroje díky vedení války a neměly jak vzdorovat.

Nový stát měl z počátku problémy se zajištěním znaků své státnosti, státotvorným se stal československý národ – pokračoval v myšlence politického národa československého, skládajícího se z Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků. Byly dva spisovné jazyky, čeština a slovenština. V průběhu trvání státu se ukázalo, že není možno vytvořit jednotný národ (odpor k počesťování atd.)

Československé hranice byly částečně vytvořeny dle **historického principu** (hranice čech byly tvořeny historicky Českým královstvím, Moravy, Moravského markrabství, Slezska, Slezského vévodství. **Hranice Slovenska** byly poté vytvořeny navíc vedle historického také dle **principu národnostního**.

V zahraničí se Československo orientovalo na západní státy jako Francie, Spojené státy americké, a snažilo se také spolupracovat s ostatními státy po rozpadu Rakousko-Uherska (např. Rumunsko, Jugoslávie). K ochraně společných zájmů vznikla **Malá dohoda**.

Československu se však nepodařilo uspokojivě vyřešit své vztahy s Německem, Rakouskem, Maďarským ale také i s Polskem.

Prozatímní státní zřízení Republiky československé (1938-1945)

Významným mezníkem byl vznik druhé světové války po napadení Polska Německem 1. září 1939. Po mnichovském diktátu odchází část politicky aktivních občanů

do zahraničí. Dne 2. října 1939 na základě československo-francouzské smlouvy byly ustanoveny ve Francii československé jednotky. Poté dne 17. října 1939 byl vytvořen Československý národní výbor vedený Edvardem Benešem. Značně komplikované bylo prosadit uznání Československa západními velmocemi, které se cítily být vázány mnichovskou dohodou a odmítaly obnovit Československo v předmnichovských hranicích.

Československé vojsko v zahraničí, které vzniklo z emigrantů, sehrálo významnou roli v uznání Československa jako státu válčícího proti nacistickému Německu. Nejdříve uznal Československo Sovětský svaz. Poté se změnou politických stran i Velká Británie.

Vše vedlo prezidenta Beneše k rozvinutí prozatímního státního zřízení v čele s prezidentem republiky, exilové československé vlády a Státní rady.

1.1.7 Pozdní občanský stát (40. léta 20. stol. do současnosti)

Československo bylo z velké části výsledkem versailleského systému mocenského rozdělení Evropy. Jeho zpochybňování a poté jeho opuštění ze strany Francie a Velké Británie po roce 1938 se toto území stalo předmětem manipulace velmocí.

Na území Československa díky tomu vznikaly státní formy a ideologie, které nebyly výsledkem národního vývoje, ale byly zde díky snažení okolních zemí. Např. totalitní nacistický režim, za dohledu SSSR socialistický režim. Díky tomu zde bylo patrné odcizení společnosti od státu. Díky tomu začala země upadat v materiální i duchovní oblasti prostor pro občanskou společnost neexistoval, vše řídil stát.

V roce 1989 v důsledku výsledků globálních ekonomických procesů byla **ukončena etapa bipolárního světa.**

1.1.8 Druhá republika (Česko-slovenská republika 1938-1939)

Díky realizaci Mnichovského diktátu přišlo Československo o značnou část území. Z hlediska mezinárodního postavení se tento stát dostal do moci nacistické Velkoněmecké říše.

Stát se začal orientovat k autoritativnímu režimu. Zmocňovací zákon likvidoval zákonodárnou moc parlamentu a prezident s vládou dostávali velmi široké zákonodárné pravomoci. Brzy následovaly omezení a likvidace samosprávných orgánů a byly nahrazovány. Omezována byla i občanská práva.

Protektorát Čechy a Morava, Slovenská republika

Základem protektorátu byl vynucený souhlas se zřeknutím se státní suverenity na prezidentu Emilu Háchovi v Berlíně. Byl v rozporu s mezinárodním právem a platnou ústavou formálně odsouzen Velkou Británií, Francií, USA a SSSR.

Německo usilovalo být právním nástupcem tzv. druhé republiky a vyžadovalo vydání zastupitelských úřadů a konzulátů. Protektorát nebyl subjektem mezinárodního práva a nemohl samostatně vystupovat v mezinárodních vztazích, neměl vlastní státní znaky.

Třetí republika (Československá republika) 1945-1948

Po osvobození spojeneckými armádami roku 1945 byla z principu státní kontinuity obnovena Československá republika. Právní kontinuita s první republikou byla dosažena v oblasti mezinárodního práva, vliv však měly dohody vítězných mocností – díky tomu se v Československu měl projevovat vliv Sovětského svazu.

Československo se v mezinárodní oblasti mělo postavit po bok Sovětského svazu, odstranit všechny možnosti rozporů a ponechat si svůj politický systém založený na spolupráci občanských a socialistických stran s komunistickou stranou.

Čtvrtá republika (Československá republika, od roku 1960 Československá socialistická republika) 1948-1989

Po převratu roku 1948 zůstal formálně zachován politický režim lidové demokracie. Po roce 1948 došlo k dokončení zespolečnění výrobních prostředků – důsledným znárodněním ekonomických podniků a združstevňováním. Proces nihilizace práva se projevoval v represí. Měla vzor v Sovětském svazu, připravující obyvatelstvo na třetí světovou válku. Stabilizace režimu a neexistence otevřených nepřátel se projevila v uvolnění duchovního života. [42]

Česká a Slovenská federativní republika 1989 – 1992

Po sametové revoluci, jež je období revolučních změn, se republika odprostila od komunistické moci a přešla na demokratické principy. Název sametová nese proto, že měla nenásilný charakter – komunisté se vzdali nároku na absolutistickou moc.

Roku 1989 vzrostla vlna protestů a také jejich síla proti stávajícímu režimu. Dne 15. ledna se na Václavském náměstí shromáždili lidé pro uctění památky Jana Palacha. Úřady

shromáždění nepovolily, proti účastníkům byly nasazeny bezpečnostní síly. Shromáždění přerostlo v protestní akci proti režimu, trvající týden.

Nespokojenost s režimem vyústila v červnu 1989, kdy byla podepsána petice **Několik vět**.

Na Den lidských práv 10. prosince 1989 se chystala Charta 77 uspořádat shromáždění signatářů Několika vět. Vysokoškoláci však **17. listopadu** uspořádali vlastní demonstraci, jejíž brutální potlačení bezpečnostními složkami vedlo k pádu komunistického režimu v tehdejší Československé socialistické republice. [31]

V roce 1990 byly obnoveny politické strany a uspořádány první svobodné volby a pokračovala demokratizace společnosti. Dne 28. března oficiálně zanikla Československá socialistická republika. Hlavní cíle, na které se polistopadové vedení ministerstva zaměřilo, představovala obnova samostatné zahraniční politiky Československa, vymanění se z vlivu SSSR a struktur komunistického bloku, snaha o aktivní zapojení do evropské integrace a budování nových principů globální bezpečnosti. [32]

Avšak nespokojenost federativní republiky Slovenska a neustálých napjatých stavů vedla roku 1992 k rozpadu Československa a dala za vznik dvěma novým státům.

1.1.9 Česká republika 1993 - 2015

Dne 1. ledna 1993 se republika stala subjektem mezinárodního práva a začala platit ústava, podle které je Česká republika parlamentní, demokratický právní stát s liberálním státním režimem a politickým systémem založeným na svobodné soutěži politických stran a hnutí. V čele stojí prezident, zákonodárným orgánem je dvoukomorový Parlament České republiky. Česko je vyspělá země s tržním hospodářstvím, která dle ekonomických, sociálních a politických indikátorů, jako HDP na obyvatele, indexu lidského rozvoje, indexu svobody tisku, indexu svobody internetu od cenzury, patří k vysoce hodnoceným státům světa. Ekonomicky patří dle Světové banky do skupiny 31 nejbohatších států světa s nejvyššími finančními příjmy.

Česko se stalo členem mnoha spojeneckých struktur a vstoupilo do mnoha světových organizací.

1.2 První mírové dohody a uzavírání míru na území českého státu v minulosti v datech

1463 - Mezi prvními panovníky, kteří zavedli první koncept mezinárodní mírové organizace, patřil český král **Jiří z Poděbrad** (1458 – 1471). Za období vlády Jiřího nastal v zemi politický klid a zemi byla přivedena rovnováha. Sjednotil země Koruny České, podařilo se mu také přidat k zemi saské léna. Jeho postoje však vyvolávaly smíšené reakce. Jiří se při veřejné přísaze zavázal, že bude zachovávat všechny svobody zemské včetně kompaktát. Problémem této přísahy byl však špatné soužití katolíky s kališníky. V zahraniční politice se snažil, aby našel mezi cizími zeměmi spojence a přátele a aby česká země byla mezinárodně uznávanou mocností. Rozvíjel rozsáhlou diplomatickou aktivitu s cílem připravit plán pro mezinárodní mírovou organizaci mezi okolními zeměmi. Tento jeho projekt však nedosáhl žádoucího ohlasu – tento projekt přesahoval možnosti jeho doby.

První spolehlivě datovaný text byl doložen roku 1463 – projekt mírové unie. Byl zapsán do spisů polské královské kanceláře. Tento první text počítal s vytvořením společných branných sil zemí křesťanů při vedení českého krále proti Turkům a s osvobozením Jeruzaléma.

Z prvního projektu poté vznikl rozsáhlejší projekt Charty, všeobecné mírové organizace evropských států. Jednotlivé části se zabývaly problémy, jak odstranit války, mírové řešení, spory států a tresty pro narušitele míru. Mezi návrhy řešení byly např. zřízení mezinárodního soudního dvora, vznik jednotného světového práva, zřízení něčeho jako „valné shromáždění“ představitelů zemí.

1555 Augšpurský mír – zajistil německým protestantům náboženskou svobodu

17. únor 1568 – V Drinopolu byla uzavřena mírová smlouva mezi Maxmiliánem II. Habsburským a tureckým sultánem Selimem II. Ukončilo se tím období tureckého rozšiřování do uherských zemí a potvrdilo také rozdělení Uher na část: habsburskou, tureckou a Sedmihradsko. Tento mír byl prodloužen roku 1577 a 1584 (po 8 letech).

11. listopad 1606 – ujednán mír žitvatorocký s Tureckem po dobu 20 let (ukončena 14 letá válka).

18. duben 1608 – uzavřena konfедераční smlouva mezi Matyášem, Uhry, Rakušany a Moravou na ochranu míru s Bočkajem a Turky a proti císaři. Byla také doplněna smlouvou na ochranu stavovských a náboženských svobod.

30. květen 1635 - podepsán tzv. pražský mír císařem Ferdinandem II. a Janem Jiřím. Brzy k němu přistoupila další říšská knížata a města. Nejvýznamnější změnou bylo odstoupení Horní a Dolní Lužice Sasku – jako dědičné právo je měl saský kurfiřt již v zástavě od 1624, za ně slíbil kurfiřt přispění k vypuzení Švédů z Říše. Z náboženství byly potvrzeny otázky ohledně Augšpurského míru z r. 1555.

1618 – 1648 – Třicetiletá válka. Tato válka způsobila značné zpuštění celé Evropy. České království ztratilo území Lužice a Slezska. Poté se stalo součástí Habsburské monarchie. Následek války byla velká emigrace (hlavně intelektuální a duchovní elita národa), vedla k lokálním hladomorům a zničila značnou část produktivní síly obyvatelstva.

Vojska byla krutá k civilnímu obyvatelstvu (mučení, znásilňování), po plenění vojsky začaly venkov vysávat cizí šlechtické rody, které zde převzaly vládu.

Válka vedla k morálnímu úpadku obyvatelstva, na území se začalo rozmáhat lupičství, objevovali se agresivní tlupy žebráků.

24. října byla podepsána mírová smlouva **Vestfálský mír** v münsterské císařské rezidenci. **Ukončila se jím 30 letá válka.** Strany si vyměnily listiny 18. února 1649 a 21. února byl kongres rozpuštěn. Provedení mírových podmínek do roku 1651 kontroloval norimberský exekuční sněm. Vestfálský mír zůstal v platnosti až do zrušení Sváté říše římské roku 1806. Česká koruna utrpěla územní i populační pokles (ten byl dle odhadů mezi 25 – 85 % populace). Do exilu bylo vyhnáno 120–150 tisíc osob – bylo také mnoho materiálních ztrát (v Čechách a na Moravě vypáleno a zničeno cca 280 zámků, přes 100 měst, přes 1 100 vesnic). Pokud chtěl někdo emigrovat do Česka, musel přestoupit na katolickou víru a podrobit se zákonům.

1803 – 1815 propukly Napoleonské války. Byla to série útoků a konfliktů mezi Francií a státy Evropy vedené Napoleonem Bonaparte. Vznikly důsledkem expanzivní politiky Francie proti Británii, Prusku, Rakousku a Rusku, které si chtěla podřídit. Tyto války skončily v červnu 1815 u Waterloo, kdy byl Napoleon po mnoha úspěších poražen. Tyto války měly velký vliv na celé území Evropy, díky kterým je taková, jakou ji známe

dnes. Válka přispěla k vytvoření osvobozenecých náboženskýh hnutí, rozmohla se průmyslová revoluce. [19]

1914 – 1918 – 1. Světová válka. Propukla mezi mocnostmi Dohody a Ústředními mocnostmi. Jednalo se o globální a rozrůstající se vojenský konflikt. Zasáhla Evropu, Asii, Afriku. Probíhala také na hladině oceánů. Hlavní příčinou byl Německý militarismus a nacionalismus. Záminkou k vypuknutí byl atentát Srby na rakousko-uherského následníka Františka Ferdinanda d'Este, čímž se rozpoutala řetězová reakce. Hlavní příčinou byly však politické, kulturní a ekonomické povahy a také nerovnováhy sil po Napoleonských válkách.

Padlo při ní cca 15 milionů vojáků a bylo ještě více zraněných. Důsledkem hospodářského a morálního vyčerpání bylo ekonomické, politické i sociální zhroucení dosavadního světa. Některé stabilní státy zanikly, změnil se komplexně celý ekonomický systém světa.

28. červen 1919 – podepsána mírová **versailleská smlouva** mezi mocnostmi Dohody a Německem. Smlouva garantovala hranici Československa, Německo se zavazovalo ČSR poskytnout na celé století svobodná pásma v přístavu Hamburk a Štětín.

10. září 1919 – mezi mocnostmi Dohody a Rakouskem podepsána mírová smlouva – Rakousko se stalo suverénním státem, uznalo nezávislost ČSR a také podstoupilo korekci svých hranic. ČSR tím získalo nová území.

23. duben 1921 – v Maďarsku došlo k uzavření spojenecké smlouvy mezi ČSR a Rumunskem. Spojenecký svazek ČSR, Království Srbů, Chorvatů a Slovinců s Rumunskem byl poté dobudován smlouvou mezi Rumunskem a Královstvím 7. června – zvané **Malá dohoda**.

6. listopad 1929 – podepsána československo-polská smlouva o respektování územní celistvosti a vzájemné neutrality z principu arbitráže.

16. prosinec 1929 – podepsána politická smlouva mezi Rakouskem a ČSR. Potvrzovala vzájemnou záruku hranic a zásady neutrality. Uzavřena na 5 let, navazovaly na ni hospodářské úmluvy o pomoci Československa Rakousku (úvěr, atd.)

1939 – 1945 – 2. Světová válka. Byla zahájena fašistickými zeměmi v čele s hitlerovským Německem. Základem byl nerovnoměrný ekonomický a politický vývoj zemí. Tato válka je nejtemnějším obdobím v novodobých dějinách civilizace. Zasáhla celý svět a zanechala

mnoho následků. Záminkou byl zinscenovaný útok německých vojáků v polských uniformách na své německé hlídky. Válce byl podřízen veškerý společenský a hospodářský život.

Těžce postihla celou Evropu, probíhaly při ní nacionalistické, rasové a antisemitistické motivace autora. Utlačování a vyhlazování některých „méněcenných“ národů.

Na našem území přišlo o život cca 3 % obyvatelstva Čechů a Slováků, bylo poničeno a podrobena velké množství továren.

Vítězství nad fašismem bylo důležitým mezníkem lidstva a mělo hluboký vliv na celkový vývoj světa a pohled na něj. [20]

1947 – 1991 – Studená válka. V tomto období se nejednalo o skutečné válečné střety, ale především o politické a vojenské napětí mezi komunistickými státy a satelitními státy, tedy střet mezi ideologickým Sovětským svazem a západními mocnostmi. Tyto „boje“ měly nejrůznější podoby, jako byly např. budování vojenských koalic, závody ve zbrojení, špionáží, hospodářskými blokádami atd.

ČSSR byla celou dobu doslova frontovým státem, sdílela totiž hranice s nepřátelskými státy, kde probíhala největší míra mezinárodního napětí. Po dobu čtyřiceti let tak byla vystavena stálé hrozbě, mohla být při případném konfliktu zničena či zcela zpusťována.

V ČSSR proběhly závažné strukturální změny – vynucení zaměření se na těžký průmysl. Díky atmosféře studené války se projevovaly vysoké vojenské náklady na spotřebním průmyslu, v sektoru služeb a ve všech oblastech národního hospodářství. Brzdil se tím také rozvoj životní úrovně.

13. červen 1958 – Smlouva o konečném vytyčení státních hranic mezi Československem a Polskem.

15. únor 1991 – Prezident Václav Havel, premiér a ministr zahraničí Dienstbier podepsali na schůzce ČSFR, Maďarska a Polska deklaraci o spolupráci a dohodli se na koordinaci kroků k integraci do Evropského společenství.

21. února 1991 - ČSFR přijata za člena Rady Evropy

1. března 1991 - dohodnuty oficiální vojenské kontakty mezi NATO a ČSFR

4. červen 1991 - podepsáno v Paříži memorandum o spolupráci ČSFR s Organizací pro hospodářskou spolupráci (**OECD**)

16. prosinec 1991 - byla podepsána dohoda o přidružení ČSFR k Evropskému společenství

19. ledna – ČR přijata za 180. člena **OSN**

1. leden 1993 – vznik samostatné České republiky

23. leden 1996 - ČR zadala žádost o členství v EU, jednání předpokládáno roku 1998

12. květen 1996 - na kongresu Nové atlantické iniciativy byla přijata Pražská deklarace atlantických zásad, která označila za hlavní cíle začlenění střední Evropy do EU a NATO, což by mělo znamenat posílení stability a prosperity euroatlantického společenství

12. listopad 1996 - ČR se přidala ke státům, které podepsaly Smlouvu o úplném zákazu jaderných zkoušek a stala se tak 132. signatářským státem

15. duben 1998 - Poslanecká sněmovna schválila přistoupení ČR k Severoatlantické smlouvě. Senát schválil vstup NATO 30. dubna

12. březen 1999 – ČR se stala novým členem NATO [43]

1. květen 2004 – ČR se stala novým členem EU

21. prosinec 2007 – ČR součástí schengenského prostoru [1]

2 EVROPSKÁ UNIE

Evropská unie je nejúspěšnější i nejprospěšnější čin, jaký evropský kontinent kdy provedl a zažil. Je to dílo více zemí, které se bude postupně přetvářet v dílo celé Evropy. Je to především **sjednocování bez násilí a dobývání**. Jedná se o dobrovolnou integraci, do níž se státy zapojují z vlastní vůle. Pokud o sjednocení nemají zájem, zůstávají mimo ni. Je založena na myšlence o jednotě ve světě rozdílů. [1]

The European Union

Obrázek 1: Mapa členských států EU (2013)

[36]

2.1 Historie Evropské unie

Obavy z politického vývoje a situace, která nastala krátce po skončení 2. světové války, vedlo některé země k aktivitám pro vzájemnou spolupráci. Začátek procesu evropské integrace lze datovat podpisem smlouvy ESUO. Byly zde poté i neúspěšné pokusy o vytvoření společenství, například tzv. **Evropské obranné společenství** roku 1954 (cílem bylo získat kontrolu nad obnovenou vojenskou silou Německa). Dalším neúspěšným pokusem bylo vytvoření **Evropského politického společenství**. Kladným krokem byla konference v Messině roku 1955, kde ministři vyjádřili pro ekonomickou formu integrace ve směru postupného budování celní unie, vnitřního trhu, ve využití atomové energie a uchování, či spíše posilování existence společných institucí. Tím se roku 1957 podařilo uzavřít dvě smlouvy. Smlouvu o **Evropském společenství pro atomovou energii** a **Smlouvu o Evropském hospodářském společenství**. Obě jsou označovány jako Římské smlouvy. Další důležitou smlouvou byla roku 1965 **Slučovací smlouva** (institucionální rámec pro dvě nové smlouvy). Roku 1960 byla podepsána **Stockholmská smlouva (Evropské sdružení volného obchodu)**. S postupem času se začaly také přidávat další země Evropy.

Dne 14. června 1985 byla předložena první **Bílá kniha** - byly zde analyzovány příčiny pomalého postupu při budování společného trhu, uveden seznam opatření (které musely členské státy přijmout), aby byl splněn termín dokončení společného trhu do roku 1993. V červnu byla také podepsána **Schengenská dohoda** o vytvoření tzv. schengenského prostoru – zrušení kontrol osob na společných hranicích, sladění vízové a azylové politiky.

Prvního července 1987 vstoupil v platnost **Jednotný evropský akt**. Obsahoval řadu článků, které pozměňovaly dosavadní změnu smluv ESUO, EHS a EUROATOM. Dalším aktem bylo přijetí Charty základních sociálních práv pracujících v roce 1989 (kromě Velké Británie). Roku 1993 vstoupila v platnost **Maastrichtská smlouva**, která je právním základem fungování Evropské unie v dnešní podobě. V říjnu 1997 byla podepsána **Amsterodamská smlouva**, která připravuje členské státy na společnou měnu, připravuje EU na další rozšíření a obsahuje také rozpočtové otázky. [2]

Dalšími podepsanými smlouvami důležitými pro EU byla Smlouva z **Nice**, podepsána v únoru 2001 a **Lisabonská smlouva**, která byla podepsána roku 2007.

2.1.1 Smlouva evropského společenství uhlí a oceli

Podepsána 18. dubna 1951. Podpisu smlouvy předcházelo složité období, jehož klima utvářely ekonomické, politické i sociální podmínky poválečné Evropy. Podepsaly ji státy Francie, Německo, Itálie a státy Beneluxu.

Cíle tohoto společenství byly politické i ekonomické. V druhé řadě také na svou dobu moderní a odvážné. Směřovaly k vytvoření společného trhu s různými surovinami a tím dosáhnout rovnoměrného ekonomického vývoje všech zemí. Další krokem byla kontrola německého průmyslu – zamezení militarizace apod. Další součástí dohody byly také integrace dopravy, zdravotnictví a zemědělství.

Smlouva dala vznik nadnárodním institucím, které přebíraly část pravomocí a kompetencí od jednotlivých členských států s právem za ně jednat a rozhodovat.

ESUO představovalo integrační seskupení států s tzv. sektorovou integrací, která nezahrnovala veškerá odvětví hospodářství. Zpočátku se zdálo, že je tento typ integrace výhodný. Koncem 50. let však členské státy začaly více prosazovat své národní zájmy. I tak toto společenství mělo úspěch. [2]

2.1.2 Evropské společenství pro atomovou energii

Díky obecnému nedostatku „tradičních“ zdrojů energie se rozhodly členské státy najít způsob, jak docílit využití jaderné energie. Díky vysokým nákladům na jadernou energii, které by byly nad možnosti jednotlivého státu, spojily tyto státy své síly a vytvořily Euroatom.

Obecně platí, že smlouva má za cíl přispět k vytváření a růstu evropského jaderného průmyslu, aby zajistila, že všechny členské státy mohou využívat rozvoj atomové energie a zajistit bezpečnost dodávek. Smlouva současně zaručuje vysokou úroveň bezpečnosti pro obyvatelstvo a zabraňuje, aby jaderné suroviny, které jsou určeny pro civilní účely, byly zneužity pro vojenské účely. Je důležité připomenout, že Euratom má pravomoci pouze v oblasti civilní a mírové jaderné energie.

Podle smlouvy je zvláštním posláním Euratomu:

- rozvíjet výzkum a zajišťovat šíření technických poznatků

- vypracovávat a zajistit používání jednotných bezpečnostních standardů na ochranu zdraví obyvatelstva a pracovníků
- usnadňovat investice a zajišťovat vybudování základních zařízení nezbytných pro rozvoj jaderné energetiky v EU
- dbát na pravidelné a rovnoměrné zásobování všech uživatelů v EU rudami a jadernými palivy
- zaručovat, aby jaderný materiál nebyl zneužíván k jiným účelům (zejména vojenským)
- přispívat k pokroku v mírovém využití jaderné energie ve spolupráci s třetími zeměmi a s mezinárodními organizacemi [3]

2.1.3 Smlouvy o evropském hospodářském společenství

Roku 1993 změněno na Smlouvu o založení Evropského společenství. Postavena na nadnárodních principech ESÚO. Rozdíl byl však v tom, že zahrnuje všechny ekonomické oblasti a také všechny principy integrace. Směřuje k vytvoření společného trhu a harmonizaci ekonomik. Zřizovala také fond, jehož cílem bylo pečovat o zaměstnanost a sociální politiku členských zemí, a Evropskou investiční banku, která pomáhá členským státům s financováním projektů a investičními akcemi. Smlouva přijala také mnoho zásad, které dopomáhaly k tvorbě společného trhu. [2]

2.1.4 Stockholmská smlouva (ESVO)

Cílem dohody je posílit hospodářské a obchodní vztahy Evropského společenství se zeměmi ESVO. Dohoda částečně rozšiřuje čtyři svobody pohybu na společném trhu na tyto státy a zavádí režim obchodu, který má zajistit dodržování pravidel hospodářské soutěže. Nezakládá trh bez hranic ani celní unii. Smluvní strany se dohodly na posílení některých oblastí spolupráce, zejména výzkumu a vývoje, životního prostředí, vzdělávání a sociální politiky.

Dohoda umožnila volný pohyb pracovníků mezi státy, volný pohyb služeb a kapitálu. [4]

2.1.5 Bílé knihy

Bílé knihy Komise jsou dokumenty, které obsahují návrhy na činnost Společenství v určité oblasti. V některých případech Bílá kniha následuje po vydání Zelené knihy, jejímž cílem je zahájit proces konzultací o daném tématu na evropské úrovni. Po schválení Radou se z Bílé knihy může stát akční program Unie pro danou oblast. Bílá kniha má pro členské státy EU pouze doporučující povahu, je nezávazným dokumentem. [5]

2.1.6 Jednotný evropský akt

JEA reviduje Římské smlouvy za účelem dát nový impuls evropské integraci a dokončit realizaci vnitřního trhu. Upravuje pravidla fungování evropských orgánů a rozšiřuje pravomoci Společenství, zejména v oblasti výzkumu a vývoje, životního prostředí a společné zahraniční politiky. Základním cílem JEA bylo oživit proces evropské integrace za účelem dokončení vnitřního trhu. [6]

2.1.7 Maastrichtská smlouva

Smlouva o Evropské unii. SEU otevírá novou etapu evropské integrace, protože umožňuje zahájit politickou integraci. Vytváří Evropskou unii spočívající na třech pilířích: Evropských společenství, společné zahraniční a bezpečnostní politice a policejní a soudní spolupráci v trestních věcech. Smlouva zavádí evropské občanství, posiluje pravomoci Evropského parlamentu a zakládá hospodářskou a měnovou unii. Dále nahrazuje EHS Evropským společenstvím.

Podpisem Maastrichtské smlouvy dochází k jasnému překonání původního hospodářského cíle Společenství, tj. realizace společného trhu, a k vyjádření politických záměrů.

Maastrichtskou smlouvou se vytváří Evropská unie založená na třech pilířích: Evropských společenstvích, společné zahraniční a bezpečnostní politice a policejní a soudní spolupráci v trestních věcech.

V tomto ohledu sleduje Maastrichtská smlouva pět základních cílů:

- posílit demokratickou legitimitu institucí
- zefektivnit fungování institucí
- založit hospodářskou a měnovou unii

- rozvíjet sociální rozměr Společenství
- zavést společnou zahraniční a bezpečnostní politiku [7]

2.1.8 Amsterodamská smlouva

Zaměřila se na revizi a doplnění Maastrichtské smlouvy – Smlouvy o EU, Smlouvy o ES a dalších aktech. Rozšiřuje dosavadní text smlouvy také o bod chápání Unie jako prostoru svobody, bezpečnosti a práva. A další bod o postupném vymezení společné obranné politiky. Amsterodamská smlouva reagovala především na změny, ke kterým v Evropě docházelo. [2]

2.1.9 Smlouva Nice

Mezi hlavní změny patří změna hlasovacího mechanismu v Radě. Zavedením systému trojitě většiny se v mnoha oblastech začalo hlasovat kvalifikovanou většinou namísto předchozího principu jednomyslnosti. Pro přijetí rozhodnutí byla nově vyžadována dohoda většiny členských států (nebo dvou třetin, pokud akt nebyl přijímán na návrh Evropské komise). [8]

2.1.10 Lisabonská smlouva

Lisabonská smlouva novelizuje stávající zakládající smlouvy s cílem poskytnout rozšířenému společenství odpovídající právní rámec a nástroje, které mu umožní efektivní fungování při rozmachu globalizace a trendů 21. století.

Lisabonská smlouva si klade za cíl učinit z Evropské unie demokratičtější a transparentnější organizaci, která bude současně efektivněji působit, podporovat práva, hodnoty zajišťující svobody, solidaritu a bezpečnost. Dalším cílem je také posilování své role ve světové politice. Díky této smlouvě EU získala právní subjektivitu.

Je to prozatím poslední uzavřená a platící smlouva. [9]

Lisabonská smlouva zavádí nový hlasovací systém, kde váha hlasu má odpovídat počtu obyvatel země. Další změnou je zrušení pilířové struktury EU, na nichž je unie postavena. Nově obsahuje ustanovení o dobrovolném vystoupení z EU, čímž uznává, že členské státy mají právo kdykoli z Unie vystoupit.

Obrázek 2: Vlajka Evropské unie [37]

2.2 Právo Evropské unie

Právo Evropské unie je souhrn právních norem, které zajišťují institucionální soustavu pro Evropské společenství, zajišťuje fungování trhu mezi zeměmi, které jsou na hranici mezinárodního a vnitrostátního práva. Evropské právo lze rozdělit na komunitární a unijní právo.

2.2.1 Komunitární a unijní právo

Komunitární právo tvoří jeden ze tří pilířů EU. Zabývá se otázkami s aplikací smlouvy o Evropském sdružení uhlí a oceli, smlouvy o Evropském hospodářském prostoru a smlouvy o Evropském společenství pro atomovou energii včetně jejich změn či doplňování nebo přistoupení nového členského státu. Toto právo je vybudováno na principu subordinace členských států společenství.

U unijního práva se jedná zejména o právo tzv. II. a III. pilíře Evropské Unie. Jedná se o spolupráci v soudnictví a trestních věcech (třetí pilíř) a právní akty v společné zahraniční a bezpečnostní politice (druhý pilíř).

2.2.2 Právní nástroje

Ve společné zahraniční a bezpečnostní politice jsou právními nástroji:

- Společné strategie
- Společné akce
- Společný postoj (stanovisko)

V justiční spolupráci v trestních věcech se jedná o nástroje:

- Smlouvy sjednané v rámci Rady Evropy
- Společné postoje a postupy
- Rámcová rozhodnutí

2.2.3 Primární a sekundární právo

Primární právo je považováno za tzv. ústavní právo evropských společenství. Jeho obsahem jsou právní normy obsažené převážně v zakládajících smlouvách Společenství. Mezi nejdůležitější z těchto smluv kromě smluv výše uvedených náleží dále např. Slučovací smlouva, Jednotný evropský akt, Maastrichtská smlouva o Evropské unii, Amsterdamská smlouva o revizi zřizovacích smluv a Maastrichtské smlouvy o EU, Smlouva z Nice.

Sekundární právo tvoří právní akty přijaté orgány Společenství. Jedná se o orgány vytvořené právem primárním. Právo sekundární je tedy navázané na právo primární a je z něho odvozeno. Orgány Společenství mohou přijímat právo sekundární jen v případech, v nichž jsou zmocněny právem primárním.

Formy práva sekundárního jsou nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska.

2.2.3.1 Nařízení

Nařízení je nejsilnějším z právních aktů sekundárního práva, a pokud je primární právo považováno za ústavní právo ES, pak nařízení bývá dle takového členění považováno za zákony ES. Nařízení má obecnou závaznost jak na úrovni Společenství, tak na úrovni členských států, a je tedy závazné a bezprostředně použitelné v každém z členských států bez toho, že by muselo být do právního řádu kteréhokoliv z členských států transponováno.

Nařízení může přímo zavazovat nejen členské státy, ale i vnitrostátní subjekty. V případě, že vnitrostátní právo není v souladu s nařízením, má před ním nařízení aplikační přednost.

Každé nařízení musí být publikováno v Úředním listu Evropského společenství, což je podmínkou jeho platnosti a účinnosti

2.2.3.2 Směrnice

Směrnice je závazná jen pro ty z členských států, kterým je určena, a to pouze ve svém výsledku. Stát si určí nástroje k dosažení směrnice dle svého. Směrnice musí být do práva příslušného členského státu implementovány, a proto obsahují lhůtu, ve které se musí implementovat. Členské státy zpravidla za účelem této implementace vydávají vnitrostátní právní akty se stejným cílem, jaký má směrnice. Pokud se tak nestane a členský stát směrnici ve stanovené lhůtě neimplementuje do svého právního řádu, poruší tímto svým prodlením členský stát komunitární právo a může být postižen.

2.2.3.3 Rozhodnutí

Rozhodnutí je závazný právní akt pouze pro toho, komu je určeno. Přímo závazné. Rozhodnutí může být určeno jak konkrétnímu členskému státu, ale také jeho vnitrostátním subjektům. Rozhodnutí nabývá účinnosti dnem svého doručení adresátu.

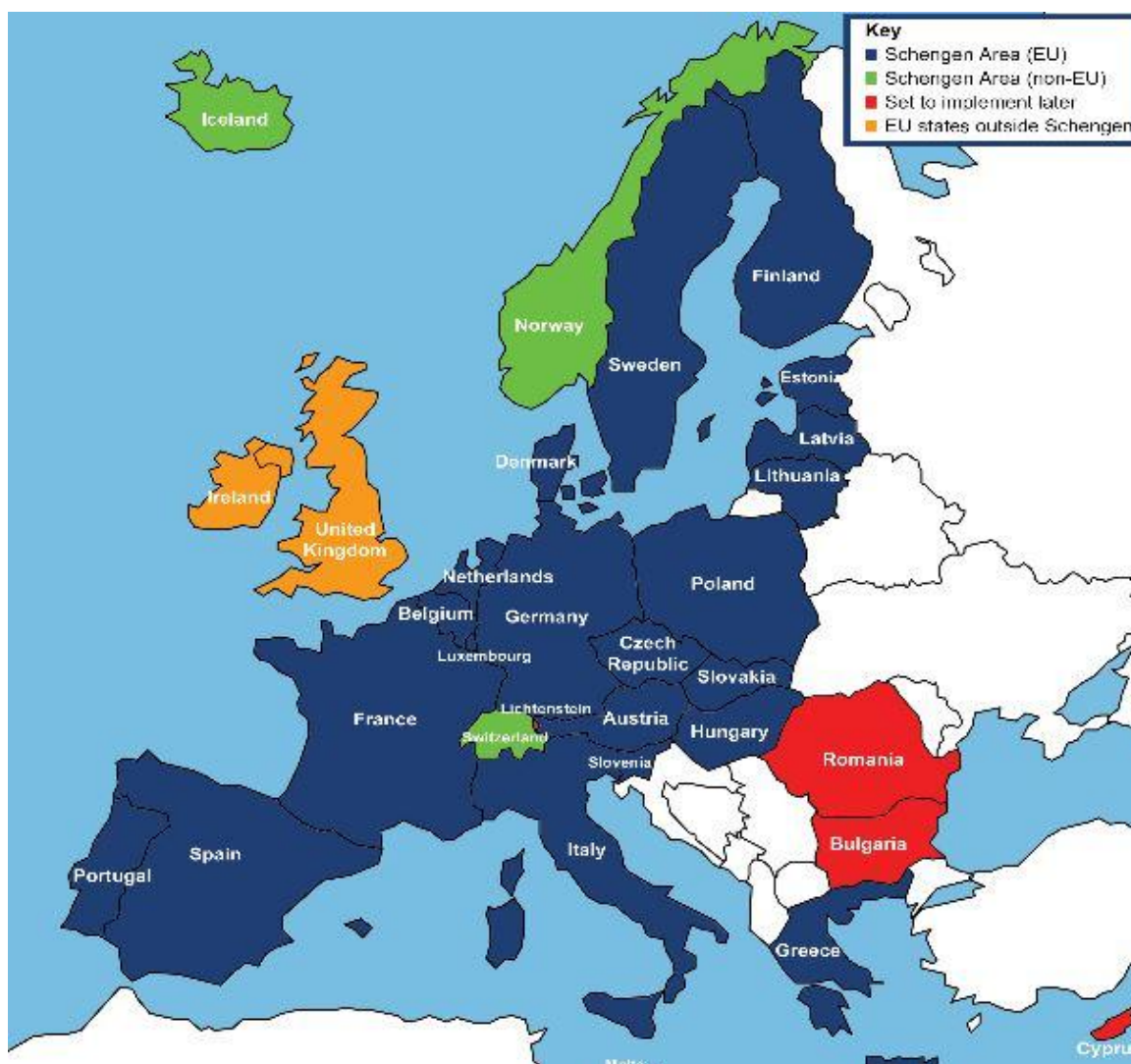
2.2.3.4 Doporučení a stanoviska

Nejsou závazná. Společenství pomocí doporučení poskytuje členským státům nezávazné návody pro jejich jednání. V rámci stanovisek vyjadřuje svůj postoj k vzniklým situacím a snaží se jim tak pomoci. [16]

3 SCHENGENSKÝ PROSTOR

Schengenský prostor je území států, na jejichž společných hranicích nejsou vykonávány hraniční kontroly a které tyto nekontrolované hranice následně vyvažují mnoha jinými opatřeními v oblasti bezpečnosti a zvýšenou spoluprací orgánů. Země, které podepsaly tuto dohodu a zrušily společné kontroly hranic, využívají společné postupy a pravidla při krátkodobých pobytech z vnějších stran, při žádostech o azyl a také při ochraně hranic.

Schengenská pravidla zatím dovolují obnovu kontrol hranice jen v případě vážné hrozby pro veřejný pořádek. Na hranicích však mohou probíhat namátkové kontroly, které spočívají v kontrole průkazu totožnosti (platí u obyvatel členů států Schengenu). U obyvatel ze třetích zemí však platí jiná pravidla a mohou být provedeni důkladnější kontroly.

Obrázek 3: Mapa schengenského prostoru

Počátky Schengenu se datují roku 1985, kdy ve stejnojmenném městečku Schengen v Lucembursku podepsaly státy dohodu o postupném zrušení společných hranic – **Schengenskou dohodu**. Tím tyto státy založily schengenskou spolupráci více států, jak tomu máme dnes.

Druhou dohodou je **Schengenská prováděcí úmluva**, která detailně popisuje všechny detaily o zrušení kontrol mezi státy a také všechna komplexní opatření, která jsou se zrušením společných hranic důležitá.

Dalším krokem byl květen 1999, kdy dohoda byla začleněna do rámce Evropské unie na základě Amsterodamské smlouvy.

Hlavním kamenem pro fungování schengenského prostoru je jeho informační systém. Umožňuje pracovníkům jednotlivých států získávat informace o osobách a věcech od sousedících kolegů.

Členské státy poskytují informace do systému prostřednictvím vnitrostátních sítí připojených k centrálnímu systému. Tento systém doplňuje síť, známá jako SIRENE, která představuje lidské rozhraní SIS. [10]

Schengenský prostor tvoří tyto státy:

Belgie, ČR, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Island, Itálie, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

3.1.1 Úloha SIS

SIS je informační systém, který slouží především při pátrání po určitých osobách, to znamená po osobách pohřešovaných, hledaných či pro vstup nežádoucích. Dále po věcech, za které lze považovat především vozidla a jejich registrační značky včetně dalších dokladů,

u osob cestovní a osobní doklady, také bankovky, zbraně atd. Hlavní předností tohoto systému je možnost přispívání všech členských států. Nové příspěvky jsou ostatním příslušníkům poté dostupné do 120 sekund po vložení a srozumitelné pro všechny, protože záznamy jsou dostupné ve všech jazycích.

SIS obsahuje základní údaje, jako jména a další základní identifikační údaje osob, překračujících hranice schengenského prostoru, a informace o tom, zda byly v minulosti ozbrojeny, páchaly násilnosti apod. Dále obsahuje např. přehled ztracených cestovních dokladů nebo zbraní.

3.1.2 SIRENE

Centrály SIRENE, řeší veškeré zásahy na záznamy v SIS a také řeší doplňující informace nad rámec záznamů (to, co nejde automaticky přeložit a není to potřeba pro akutní zásah). [11]

3.1.3 SIS II

Nová generace Schengenského informačního systému, který slouží hlavně pro vyhledávání osob a věcí. Oproti SIS se jedná o druhou generaci vyspělejšího systému, který je doplněn o modernější prvky detekce – jako je biometrie otisku prstů, fotografie. Dalším rozšířením je evropský zatýkací rozkaz, kdy odpadne nutnost zasilání zatýkacího rozkazu poštou.

Celý systém je utvořen nově tak, aby byl schopen zvládat větší množství vkládaných a zobrazovaných dat. SIS II je v provozu od roku 2013 a obsahuje okolo 50 milionů záznamů. [12]

4 OSTATNÍ ALIANCE, KDE JSME ČLENY

4.1 NATO

Základním posláním NATO je ochrana svobody a bezpečnosti všech jeho členů politickými i vojenskými prostředky v souladu se zásadami Charty OSN. Od samého počátku své existence pracuje Aliance pro vytvoření spravedlivého a trvalého mírového pořádku v Evropě, založeného na společných hodnotách demokracie, lidských práv a právního státu. Tento ústřední cíl Aliance znovu nabyl na významu po skončení studené války.

4.1.1 Princip NATO

Základním funkčním principem Aliance je zásada společného závazku ke vzájemné spolupráci mezi svrchovanými státy, založená na nedělitelnosti bezpečnosti jejích členů. Solidarita v rámci Aliance zaručuje, že žádný členský stát nebude nucen spolehnout se pouze na své vlastní úsilí při řešení základních bezpečnostních úkolů. Aniž by zbavovala členské státy jejich práva a povinnosti zhostit se svých svrchovaných závazků v oblasti obrany, umožňuje jim Aliance uskutečnění jejich hlavních bezpečnostních cílů cestou kolektivního úsilí. Krátce řečeno je Aliance sdružením svobodných států, jednotných ve svém odhodlání chránit svou bezpečnost cestou vzájemných záruk a stabilních vztahů s jinými zeměmi.

4.1.2 Funkce NATO

NATO ztělesňuje transatlantické spojení, ve kterém je bezpečnost Severní Ameriky trvale svázána s bezpečností Evropy. Je praktickým vyjádřením účinného kolektivního úsilí jeho členů při sledování společných zájmů. Výsledný pocit stejné bezpečnosti všech členů Aliance, bez ohledu na jejich rozdílné podmínky nebo vojenskou sílu, přispívá k celkové stabilitě v Evropě. Vytváří příznivé podmínky pro větší spolupráci mezi členy Aliance, ale také mezi členy Aliance a ostatními státy. Právě na tomto základě jsou rozvíjeny nové struktury bezpečnostní spolupráce, jež mají sloužit zájmům Evropy, která už není rozdělena a může volně naplňovat svoje politické, hospodářské, sociální a kulturní cíle.

Prostředky, jimiž Aliance uskutečňuje svoji bezpečnostní politiku, zahrnují udržování dostatečné vojenské síly pro zabránění válce a zajištění účinné obrany, celkovou schopnost

zvládat krize ohrožující bezpečnost jejích členů a aktivní prosazování dialogu s ostatními státy a kooperativního přístupu k evropské bezpečnosti včetně opatření k dosažení dalšího pokroku v oblasti omezování zbrojení a odzbrojení. [13]

4.2 OSN

Organizace spojených národů oficiálně vznikla 24. října 1945, kdy byla Charta ratifikována Čínou, Francií, Sovětským svazem, USA, Velkou Británií a většinou ostatních signatářských zemí OSN.

Den 24. říjen se od této doby slaví jako Den Spojených národů.

4.2.1 Charta OSN

Stanovuje pro členské státy práva a povinnosti včetně orgánů a postupů fungování OSN. Jako mezinárodní smlouva poukazuje na základní principy v mezinárodních vztazích - suverenita, rovnost států. Zákaz používání hrubé síly při řešení sporů mezi národy atd.

4.2.2 Cíle OSN

Cíle Spojených národů, definované v Chartě, jsou následující:

- udržovat mezinárodní mír a bezpečnost;
- rozvíjet mezi národy přátelské vztahy založené na respektování zásad rovnoprávnosti a práva na sebeurčení národů;
- spolupracovat při řešení mezinárodních ekonomických, sociálních, kulturních a humanitárních otázek a podpoře základních lidských práv a svobod;
- být centrem pro koordinaci kroků, které národy podnikají v zájmu dosažení těchto společných cílů.

Činnost Organizace spojených národů vychází z následujících zásad:

- všechny členské státy jsou suverénní a rovnoprávné;
- zavazují se plnit své povinnosti vyplývající z Charty;

- zavazují se řešit mezinárodní spory mírovými prostředky, bez ohrožení mezinárodního míru, bezpečnosti a spravedlnosti;
- vystříhají se vyhrožování silou a používání síly proti jiným členským státům;
- zavazují se poskytnout OSN veškerou pomoc při jakékoli akci, ke které Organizace na základě Charty přistoupí;
- žádné ustanovení Charty neopravňuje Spojené národy k tomu, aby se vměšovaly do otázek, které jsou výlučně vnitřní záležitostí jakéhokoli státu. [15]

5 BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČR

Bezpečnostní systém ČR se do nynější formy začal formovat po roce 1989. V reakci na dění v okolním světě se však strategie neustále mění, hlavně díky novým nebo měnícím se hrozbám.

5.1 Složky bezpečnostního systému

Významnou roli při zajišťování bezpečnostních zájmů ČR sehraává diplomatická služba, a to zejména prostřednictvím rozvíjení dobrých bilaterálních vztahů a spolupráce a působení v mezinárodních organizacích se zaměřením na sběr informací, předcházení krizím

a stabilizování krizových oblastí, na podporu transformačních a demokratizačních procesů a na spolupráci v boji proti terorismu a nešíření zbraní hromadného ničení.

Hlavní roli složek bezpečnostního systému tvoří:

- Prezident ČR, vláda, bezpečnostní rada státu.
- Ministerstva a ostatní ústřední správní orgány.
- Orgány státní správy a samosprávy, bezpečnostní sbory.
- Záchrané sbory, záchrané služby a havarijní služby.
- Podnikající fyzické a právnické osoby podílející se na zajišťování bezpečnosti osob a majetku a jejich vzájemné vazby.

5.2 ZAJIŠTĚNÍ OBRANY A BEZPEČNOSTI

Obrannou schopnost a bezpečnost státu včetně obyvatelstva je základní funkcí státu. Je tím zajištěna suverenita státu a jeho trvání. Bezpečnost je taky nezbytným předpokladem k tomu, aby občané mohli na území státu užívat svých práv a svobod.

Bezpečnost zajišťují především ozbrojené sbory státu, povinnosti jsou však státem uloženy i dalším orgánům, organizacím a občanům:

Subjekty k zajištění bezpečnosti ČR:

- Ústavní orgány
 - Prezident

- Vláda
- Parlament
- Policie ČR
 - Státní
 - Celní správa
 - A další
- Městská policie
- Ozbrojené síly
 - Armáda ČR
 - Vojenská kancelář prezidenta ČR
 - Hradní stráž
- Zpravodajské služby
- Složky integrovaného záchranného systému
- Bezpečnostní rada státu

Kolektivní rozměr pro zajištění obrany a bezpečnosti v sobě zahrnuje:

- Aktivní účast v systému kolektivní obrany NATO s armádou ČR.
- Zapojení do Integrovaného systému protivzdušné obrany.
- Účast v misích NATO, EU a OSN při řešení celého spektra krizí.
- Zapojení civilních a vojenských expertů na pomoc místním úřadům.
- Rozvoj nástrojů a politik definovaných Lisabonskou smlouvou.
- Budování souboru kapacit, mechanismů a prostředků EU k prohloubení systému kooperativní bezpečnosti, posilování stability a zvládnání krizí a konfliktů civilními nástroji.
- Evropská integrace s prohlubováním demokratické legitimacy evropských institucí.

- Předcházení konfliktům, postkonfliktní obnovu, prohlubování stability a posilování kooperativního přístupu k řešení bezpečnostních otázek hraje OBSE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě).
- Kontrolu konvenčního zbrojení v Evropě.
- Regionální spolupráci, včetně Visegrádské skupiny.
- Předcházení ozbrojeným konfliktům a řešení bezpečnostních výzev diplomatickými, politickými a dalšími nenásilnými prostředky.
- Připojení se k donucovacím prostředkům v souladu se závazky v rámci NATO a EU a s principy Charty OSN. [16]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 GLOBALIZACE

Globalizace je pojem, který se poslední dobou stále více začíná projevovat. S rostoucí technologickou úrovní je možno propojovat (či také oddalovat) různé politické, ekonomické, technické či kulturní skutečnosti. Při tomto propojování díky technologiím a dnešních technických možnostech tak není problém pevná hranice, bariéra či velká vzdálenost. Pod pojmem globalizace si lze představit rozšiřování po celém světě takřka bez hranic, video hovory přes půl zeměkoule. Spojenectví na dálku a podobně. Pokud si vezmeme v potaz to, v čem chodíme oblečení. Nebýt globalizačního trendu, nebyl by výběr oblečení, elektroniky, hudby a všeho možného tak pestrý, jako ho známe teď. Možná by nebyly ani války.

Více teoretických zdrojů se shoduje, že globalizace nevedla k zásadním změnám mezinárodních vztahů, ale vytvořila rámec pro jejich další vývoj.

6.1 Vývoj

Globalizace je ve světě již delší dobu. Nejde o fenomén pouze posledních pár desetiletí. Již od středověku lze vidět globalizaci – šíření náboženství, jazyků, objevování nových kontinentů. Rozšiřování globalizace pomohlo mnoho faktorů. Jedním z nich jsou např. stavby dopravních infrastruktur – stavby železnic, silnic. Nebo také politické (válečné) problémy světa, které spojují velmoci se stejným smýšlením v jeden společný celek, díky kterému je snazší dosáhnout požadovaných cílů.

V současné době je vidět globalizace především ve výrobním sektoru – výroba ve vzdálených zemích kvůli levnější pracovní síle. A také ve finančnictví, vojenské pomoci atd.

Za zmínku stojí populační růst, který s globalizací také souvisí. Přibližně před 10 000 lety bylo na Zemi jen asi 8 milionů lidí. Kolem roku 1850 bylo dosaženo jedné miliardy lidí. Během dalších 165 let se tento počet znovu zněkolikanásobil, na nynějších, odhadem, 7,2 miliardy lidí! [18]

Poslední dvě desetiletí je lidstvo přesvědčováno, že ze světa se stane jedno velké společenství bez ohledu na národnost, barvu pleti či náboženství a nastane světový mír. Hlavním prostředkem mělo být sjednocení ekonomik světa – to by mělo vyústit v hospodářské, ale i společenské sjednocení planety. [33]

6.2 Rizika v mezinárodních vztazích

Vyhodnocení rizik je potřeba provádět v globálnějším měřítku. Pokud jeden stát vedle druhého zvýší svou obranu či začne zbrojit pro snížení rizik nepřátelského útoku, druhý stát může zareagovat podobně. Tím se dostáváme do spirály, kdy by státy stále pokračovaly ve vyzbrojování a tím by vzrůstaly náklady na zbrojení a obranu. Takovéto případy je nutno eliminovat a rizika snižovat jinými levnějšími způsoby, jako je například spolupráce.

Rizika můžeme rozdělit na dvě základní roviny

V první, **analytické rovině** bychom se mohli zaměřit na rizika:

- Odvety státu, který je předmětem akce jiného státu.
U tohoto případu je příkladem USA a Islamisté. Jeden stát zinscenuje teroristický útok. Druhý zareaguje vysláním vojsk pod záminkou stabilizace a odstranění teroristických organizací. A ozbrojené konflikty se poté táhnou po delší dobu.
- Odvety státu, který je předmětem akce jiného státu a kterému pomáháme.
Je zřejmé, že pokud nějaký stát provede akci, při které mu pomáháme. Nastavujeme tím svou tvář pro odvetný útok a vystavujeme se většímu riziku, než kdybychom jen seděli a nic „nedělali“.
- Vnitropolitické riziko, které se může projevit silnými výhradami a oslabením nezbytné domácí podpory a věrohodnosti
- Morální riziko při porušování morálních norem.

V druhé, **koncepční rovině**, se jedná o:

- Řešení problémů díky kontrole zbrojení, uzavíráním smluv o neútočení a cestou kooperace. A vyhledáváním řešení pro co nejmenší pravděpodobnost konfrontace.
Kontrola zbrojení začala hlavně po světové válce, kdy Německo nekontrolovatelně zbrojilo. Při kontrole zbrojení lze takový stav, aby nějaký stát měl zbrojní převahu nad státy ostatními, a tím se sníží riziko. Uzavírání smluv pak probíhalo již od středověku, kdy se panovníci snažili politicky vyjednat alespoň dočasný mír.
- Budování spojeneckých svazků a skupin států, které si navzájem pomáhají. Dodržovat podmínky OSN a nadřazených organizací. [21]

V tomto bodě platí zvýšená pravděpodobnost z analytické roviny. Pokud pomůžeme spojeneckému státu, zvýší se pravděpodobnost, že na nás druhý stát zaútočí. Na druhou stranu, spojenecké svazky mají pospolu větší sílu a tím mohou budít větší respekt.

Současná globální rizika

Problematika globální bezpečnosti je velmi široká. Zahrnuje jak kategorii politických vztahů a vojenských kapacit jednotlivých států, tak i současné mezinárodní politiky, které území států překračují.

Mezi současná globální rizika patří:

- Ozbrojené konflikty
- Obchod se zbraněmi
- Mezinárodní terorismus
- Šíření chorob, zejména HIV/AIDS
- Environmentální bezpečnost
- Zdroje nerostného bohatství a vody
- Organizovaný zločin

Bezpečnost v prostředí regionálních konfliktů

Kolektivní bezpečnost má 3 předpoklady. Prvním je, že válkám lze předcházet cestou restrikce vojenských akcí. Druhý předpoklad říká, že je možné zastavit agresi, neboť lze odhalit agresora a znemožnit jeho plány. A třetím předpokladem je, že by mezinárodní společenství agresora mohlo potrestat. Avšak vše má své úskalí a ne vždy lze říci, kdo byl agresorem. [21]

6.3 Aktuální globální rizika – zhodnocení

Nerostné bohatství

Jednou z nejžádanějších surovinových komodit je v dnešní době ropa. Její největší producenti se nacházejí (bohužel pro Evropu a USA) především v Islámských zemích (přes

40 % produkce). Dalším větším producentem je Rusko, USA a další země. Celkově se v roce 2009 vytěžilo 3 820 milionů tun ropy.

Mezi největší spotřebitele pak roku 2009 byly USA (843 mil. tun), poté Evropská unie (670 mil. tun), Čína a další. Je zřejmé, že tito velcí spotřebitelé ropy jsou závislí na jiných státech. Např. Česká republika odebírá cca 65 % ropy z Ruské federace. [34]

Z toho lze usoudit, že jsme energeticky velmi závislí na Rusku. Takové závislosti jsou ošemetné z toho důvodu, že v případě konfliktu nás může tato země „odříznout“ od ropovodu, což by způsobilo během pár měsíců problém.

Logické je také udržování stability ve státech, které produkují ropu. Vnitřní nestabilita může dodávky ohrozit. Tím pádem mohou nastávat také ozbrojené konflikty.

Ozbrojené konflikty

Nejaktuálnějším globálním problémem je konflikt na Ukrajině. NATO a OSN podezírají Rusko z podpory tohoto konfliktu. Kvůli chování Ruska na Ukrajině zavedly Spojené státy, Evropská unie, Kanada, Austrálie a Norsko vůči Rusku sankce.

Rusko naopak proti těmto sankcím zareagovalo tak, že zemím, které udělily sankce, zakázalo vývoz některých surovin do Ruska. Pokud by problémy začaly nadále narůstat, může se stát, že se přeruší dodávky strategických surovin do Evropy, na kterých je závislá. Jedná se zejména o ropu.

Dalším krokem Ruska bylo zrušení smlouvy o odzbrojení (roku 2007), kde se zavazuje k vlastnictví určitého počtu konvenčních zbraní. To zvyšuje nestabilitu a napětí mezi východem a západem. Upadá tím také vize globálního ekonomického sjednocení, protože odmítnutím participace Ruska na globální politice je dle Ruského prezidenta odmítnutí jednoho z nejcitlivějších míst USA – symbolu jejich světové moci. [33]

Ozbrojené konflikty však mohou mít i podtext z výše uvedeného – kvůli nerostnému bohatství.

Muslimská víra (terorismus)

Problém, který přetrvává již několik let, je expanze teroristů a jejich ideologické poselství a doktrinní teze jejich vůdců. Jejich prvořadým cílem je omezit vliv USA v islámském světě. Globální teroristé se stavějí do role mstítelů, kteří bojují proti utrpení, strádání a ponížení jedné pětiny lidstva. Výchozím objektem globálního terorismu jsou milionové

masy muslimů. Jejich počet stále narůstá a přidává se k nim stále více lidí. V osmdesátých letech bylo muslimského vyznání cca 18 % světové populace. V roce 2025 se předpokládá jejich nárůst skoro na dvojnásobek – 30 % populace. To může být závažný světový problém, protože tito lidé „bojují“ proti globalizaci a narušují tak stále více světovou rovnováhu a mír díky svým atentátům na nevinné občany. S takto rychlým růstem se může stát, že za pár set let bude Evropa plná muslimských obyvatel. [21]

Zamyšlení

Jelikož od konce studené války jsou stálé předpoklady pro konflikty, není velká pravděpodobnost pro nastolení celosvětového míru. Snaha o celosvětový mír by se dala přirovnat k myšlence Jiřího z Poděbrad, který chtěl ve své době sjednocovat a udržet mír. Avšak jeho nadčasový plán se naplnil o pár set let později v dnešní podobě společenství států a mírových smluv v téměř celé Evropě.

Avšak globální mír je pro dnešní společnost také nadčasový, ve světě panují velké sociální, ekonomické, bezpečnostní problémy. Je zde velká kulturní rozmanitost, kdy jedna odmítá druhou. Pokud svět jednou dospěje do stádia, kdy lidé ze všech koutů světa budou stát za jednou myšlenkou a přijmou společnou cestu. Mohl by celosvětový mír konečně nastat. Avšak tato myšlenka je v budoucích desetiletích, ne-li staletích dle mne velmi utopistická. Nejde však jen o společné myšlení lidí. Problém je také ve zbrojním průmyslu, kde se „otáčí“ velké peníze a není prioritou tento koloběh peněz/zbraní zastavit kvůli výdělku. Některé země prodávají zbraně do bojujících částí světa. Paradoxem je, že se poté dvě zbraně mohou ocitnout v palbě proti sobě.

7 ČESKÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY PO VSTUPU DO EU

Prvním koncepčním dokumentem samostatné ČR byla Bílá kniha o obraně České republiky. Rozpadem bipolárního světa Po rozpadu bipolárního světa se zvýšilo riziko mezistátních konfliktů a narušení mezistátních vztahů z ekonomických, politických, sociálních, etnických nebo náboženských důvodů. Ty jsou však méně předvídatelné.

V ČR (a také v jiných zemích EU) se hlavním důvodem pro změnu dalšího vývoje staly teroristické úder z 11. září 2001. ČR se po tomto útoku neprodleně přidala k mezinárodnímu konsensu v rámci boje proti globálnímu terorismu – tento základní přístup poté plně sdílely všechny po sobě nastoupené vlády bez ohledu na stranicko-politické složení.

7.1 Bílá kniha o obraně ČR z roku 1995

V České republice probíhal proces vytváření a realizace bezpečnostní politiky v souladu s Chartou OSN. V obecné podobě je bezpečnostní politika souhrnem opatření, které umožňují vytvoření vnitřní a vnější bezpečnosti státu tak, aby byl umožněn rozvoj státní prosperity. Jsou zde zahrnuty politické, diplomatické, technologické, ekonomické, ekologické kulturní a morální faktory. Klíčovým v tomto souhrnu je charakter i míra ohrožení státu a z toho vyplývající potřeby obrany nebo možnost jeho zajištění.

Bezpečnostní politiku je nutné vnímat:

- V rovině konceptuální.
- V rovině realizační.

7.1.1 Zásady bezpečnostní politiky ČR

Bezpečnostní politika ČR je soustavou nástrojů k zabezpečení základních zájmů. Patří mezi ně především:

- Státní svrchovanost a územní celistvost státu.
- Ústavnost a činnost demokratických institucí.
- Politický, ekonomický a sociální rozvoj státu.
- Ochrana zdraví, životů, majetku, kulturních hodnot a životního prostředí.
- Plnění mezinárodních závazků.

Za hlavní nástroje bezpečnostní politiky lze považovat:

- Prohlubování politické, ekonomické a sociální stability země.
- Rozvíjení zahraniční politiky a diplomatické aktivity v zájmu evropské a euroatlantické politické, ekonomické a bezpečnostní integrace.
- Podporu demokratických změn v zemích střední a východní Evropy a přispívání ke stabilitě v těchto regionech.
- Upevňování vzájemných vztahů se sousedními státy.
- Aktivity spojené s předcházením vojenským konfliktům a mírové operace světového společenství.
- Omezování vnitřní kriminality a účinné předcházení všem projevům mezinárodního zločinu.
- Účast v mezinárodní spolupráci při ochraně životního prostředí a humanitární pomoci.

ČR vychází při hledání místa v bezpečnostním systému Evropy a světa hlavně z historických, kulturních a hospodářských tradic se západní civilizací. Republika plní povinnosti ze členství v mezinárodních organizacích. Zároveň usiluje o vstup do dalších organizací, ve kterých vidí podporu.

7.1.2 Rizika a ohrožení ČR

Z prognóz a analýz vývoje v Evropě a ve světě byly určeny následující rizika:

- Vzrůst počtu nestabilních regionů v Evropě (na východě Evropy se zřejmě nestane regionem trvalé stability), Asii a Africe. Rozpad bipolárního systému snížil možnosti vzniku globální války na minimum.
- Přetrvávající vnitropolitická nestabilita ve střední a východní Evropě, na Balkáně, Blízkém a Středním východě, v Asii i v Africe a nevyřešené etnické i teritoriální otázky mohou vést k použití zbraní hromadného ničení při řešení vnitřních i vnějších problémů, k sociálním výbuchům, národnostním a územním konfliktům s následnou migrací uprchlíků.

- Šíření islámského fundamentalismu může vyvolat nové etnické spory, zejména na Balkáně, Blízkém a Středním východě a v jihovýchodní části Společenství nezávislých států.
- Ekonomické vztahy se stávají stále více hlavními faktory politických vztahů světa. Ekonomický růst, rozvoj technologií a boj o budoucí trhy a zdroje surovin určují v současné mezinárodní době vliv zemí. Vliv země určují také její vojenské síly.
- Vlivem dalších rozpadů ekonomik jednotlivých států může dojít k následnému zpřetrhání celosvětových, ale i mezistátních a regionálních ekonomických vazeb a tím k vytvoření nestabilní situace s možností vzniku konfliktů.
- Rusko a další nástupnické státy SSSR se nachází na počátku demokratických změn a lze předpokládat jejich další složitý vývoj. Ruská federace stupňuje snahy o posilování svého vlivu v zahraniční politice i ekonomice. To ovlivňuje hlavně sblížení států střední a východní Evropy se západními vojenskopolitickými a ekonomickými strukturami.
- Není vyloučena eskalace vojenského konfliktu na území bývalé Jugoslávie do jižní část Balkánu. Realizace zájmů velmocí v tomto regionu by mohla vést k destabilizaci Balkánu a k přímému zapojení dalších států do konfliktu.
- Narůstají snahy nacionalistických a extremistických sil o revizi mezistátních a mezinárodních smluv, uzavřených zejména v souvislosti s výsledku 2. světové války.
- Neexistence všeobecného uznávání univerzálních civilizačních hodnot vyvolává růst rizik takového druhu, jako je například organizovaný zločin, terorismus, nelegální prodej a šíření zbraní, vysoce toxických látek, radioaktivních materiálů, drog a nelegální získávání technologií. [23]

7.2 Bezpečnostní strategie České republiky z roku 1999 - 2003

Jedná se o první základní koncepční dokument bezpečnostní politiky státu, vydaný 17. února 1999. Vydán byl před vstupem do NATO, nejpozději do dvou let se počítalo s novelizací.

7.2.1 Bezpečnostní rizika

Jsou to rizika, k jejichž eliminaci budou legitimně použity všechny prostředky státu včetně vojenské síly v omezeném či plném rozsahu. Z hlediska Bezpečnostní strategie jsou klasifikovány z hlediska pravděpodobnosti jejich aktivace:

- **Živelní katastrofy (pohromy), průmyslové a ekologické havárie, vznik a šíření epidemií.** Riziko je stále aktuální, hrozící během krátké doby katastrofou s těžce předvídatelným rozsahem a s možností jeho přeměny v hrozby dosud neznámého charakteru.
- **Narušení (zneužití) standardních mezistátních ekonomických vztahů,** přerušení toku strategických komodit, surovin a informací. Ohrožení počítačových sítí obecně a v souvislosti s nástupem roku 2000.
- **Jednotlivé teroristické akce a organizované aktivity mezinárodního zločinu mimořádného rozsahu.**
- **Rozsáhlé migrační vlny,** při kterých může na území státu vznikat násilná činnost.
- **Násilné akce subjektů cizí moci** (státní i nestátní) proti osobám zdržujícím se na území ČR, majetku a jiným chráněným zájmům státu (např. vyvolané účasti státu v mezinárodních mírových a humanitárních misích).
- **Ohrožení základních hodnot demokracie a svobody občanů v jiných zemích** v takovém rozsahu a charakteru, že ohrožuje bezpečnost mezinárodního prostředí.
- **Rozsáhlá a závažná diverzní činnost,** jejímž cílem je v rámci zjevné přípravy agrese znehodnotit prostředky obrany ČR a narušit její přechod na válečný stav.
- **Hrozba agrese.**
- **Vojenské napadení.** [24]

7.2.2 Bezpečnostní zájmy ČR

Bezpečnostní zájmy rozdělujeme podle stupně důležitosti. Jsou rozděleny do tří kategorií.

7.2.2.1 Životní

Životním zájmem je existence ČR, její suverenity, územní celistvosti a politické nezávislosti, zachování náležitostí demokratického právního státu včetně záruky a ochrany základních lidských práv a svobod jejích obyvatel. Ochrana životních zájmů státu a jeho občanů je základní povinností vlády. Pro jejich zajištění a obranu je ČR připravena využít všech legitimních přístupů a použít všechny dostupné prostředky.

7.2.2.2 Strategické

- Bezpečnost a stabilita, především v euroatlantickém prostoru
- Zachování globální stabilizační role a zvýšení efektivnosti OSN
- Pevná transatlantická vazba v rámci NATO a budování strategického partnerství mezi NATO a EU
- Komplementární rozvíjení obranných schopností NATO a EU
- Rozvíjení role OBSE v oblasti prevence ozbrojených konfliktů, stabilizace a demokratizace
- Potírání mezinárodního terorismu
- Snižování rizika šíření zbraní hromadného ničení a jejích nosičů
- Eliminace organizovaného zločinu a nelegální migrace
- Snižování rizika napadení území ČR ZHN
- Podpora regionální spolupráce
- Zajištění ekonomické bezpečnosti ČR prostřednictvím posilování globální ekonomické stability, diverzifikaci zdrojů strategických surovin, výrobků, služeb, zdrojů a forem kapitálových toků a ochrany strategických infrastruktur
- Posilování konkurenceschopnosti domácího obranného průmyslu a zajištění adekvátní úrovně strategických rezerv
- Podpora šíření svobody a demokracie a principů právního státu

7.2.2.3 Další významné

- Snižování ekonomické a sociální nerovnováhy mezi Severem a Jihem
- Ochrana životního prostředí a prosazování principů trvale udržitelného rozvoje
- Snižování kriminality a zejména eliminování korupce, nelegálních obchodů a daňových úniků
- Potlačování extremismu včetně eliminace jeho příčin a vytváření podmínek pro multikulturní, tolerantní a občanskou společnost
- Zvyšování efektivity a profesionality státních institucí a soudnictví, posilování spolupráce státní správy a samosprávy a občanů ČR
- Podpora vědecko-technického rozvoje s důrazem na nové technologie s vysokou přidanou hodnotou inovace
- Rozvíjení technických a technologických schopností při ochraně a přenosu utajovaných informací
- Prevence a příprava na nepředvídatelné živelní, ekologické či průmyslové havárie a katastrofy
- Prevence a příprava na nepředvídatelný vznik a šíření nakažlivých smrtelných chorob [27]

7.3 Bezpečnostní strategie České republiky z roku 2011

7.3.1 Bezpečnostní hrozby

Na základě bezpečnostního prostředí, ve kterém se ČR nachází, lze identifikovat specifické hrozby pro její bezpečnost. ČR jako zodpovědný člen mezinárodních organizací zahrnuje mezi relevantní hrozby i takové, které nemají přímý dopad na její bezpečnost, ale ohrožují její spojení.

- **Terorismus.** Hrozba terorismu jako metody násilného prosazování politických cílů je trvale vysoká. Charakteristickým rysem je existence nadnárodních sítí volně propojených skupin, které i bez jednotného vedení sdílejí ideologii, cíle a plány

k jejich naplnění, finanční zdroje a informace. Jsou schopny ohrozit lidské zdraví a životy, ale také kritickou infrastrukturu.

- **Šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů.** Někteří státní i nestátní aktéři usilují otevřeně či skrytě o získání zbraní hromadného ničení a jejich nosičů. Šíření těchto prostředků může mít závažné důsledky pro bezpečnost v euroatlantickém prostoru. Specifickou hrozbou pak představuje možné použití balistických řízených střel a řízených střel s plochou dráhou letu nesoucích konvenční nebo nekonvenční nálož. Schopnost těchto prostředků zasáhnout z velké vzdálenosti území ČR nebo jejich spojenců klade vysoké nároky na aktivní i pasivní protipatření.
- **Kybernetické útoky.** Rostoucí závislost na informačních a komunikačních technologiích zvyšuje zranitelnost státu a jeho občanů vůči kybernetickým útokům. Tyto útoky mohou představovat nový způsob vedení války nebo mohou mít kriminální či teroristickou motivaci a mohou být použity k destabilizaci společnosti. Úniky strategicky důležitých informací, zásahy do informačních systémů státních institucí či strategických podniků a společností, které zajišťují základní funkce státu, mohou ohrozit strategické zájmy ČR.
- **Nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí.** Nevyřešené konflikty se všemi negativními důsledky mohou mít přímý i nepřímý vliv na bezpečnost ČR. Neřešené spory etnického, teritoriálního nebo politického a ekonomického charakteru mají potenciál vyústit do ozbrojených konfliktů či svádět některé státy k budování sfér vlivu a zároveň oslabovat mechanismy kooperativní bezpečnosti i politické a právní závazky v oblasti evropské bezpečnosti.
- **Negativní aspekty mezinárodní migrace.** Negativním jevem je zejména nelegální migrace a její možné důsledky, například napojení na organizovaný zločin. Pozitivní přínosy legální migrace pro kulturní, politický a ekonomický rozvoj společnosti může oslabit nedostatečná integrace přistěhovalců. Ta může být zdrojem sociálního napětí, které může ústit například v nežádoucí radikalizaci členů přistěhovaleckých komunit.
- **Organizovaný zločin a korupce.** Širší rozměr získává v současném bezpečnostním prostředí organizovaný zločin, který prostřednictvím obchodních i osobních vztahů

překračuje hranice států. Narůstá schopnost kriminálních sítí narušovat instituce a hodnoty právního státu, infiltrovat orgány státní správy a ohrožovat bezpečnost občanů. Často se tak děje prostřednictvím korupce. Organizovaný zločin společně s korupčními praktikami může nabýt podoby vlivových, klientelistických, nebo korupčních sítí a vést k podkopání samotných základů společnosti. Výsledkem může být ztráta důvěry občana v poctivost a nestrannost fungování veřejných institucí, pokřivení tržních vazeb, ekonomický úpadek a destabilizace státu. Nejasná hranice mezi politickou a kriminální motivací živenou korupcí navíc často vede k propojování struktur organizovaného zločinu s teroristickými sítěmi.

- **Ohrožení struktury kritické infrastruktury.** Kritická infrastruktura představuje klíčový systém prvků, jejichž narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva nebo ekonomiku státu. S ohledem na vysoký stupeň vzájemného propojení jednotlivých odvětví je kritická infrastruktura ohrožena komplexně, a to přírodními, technologickými a asymetrickými hrozbami. Zejména funkčnost energetické infrastruktury je ohrožována jak politickými tlaky, tak hrozbami s kriminální podstatou. Příkladem těchto ohrožení jsou politicky motivované manipulace s dodávkami strategických surovin, vstup cizího kapitálu s potenciálně rizikovým původem a cíli do kritické infrastruktury ČR, sabotáže či hospodářská kriminalita.
- **Přerušování dodávek strategických surovin nebo energie.** V rychle se měnícím globálním světě získávají otázky zajištění energetické a surovinové bezpečnosti stále větší význam. Soutěžení o přístup ke zdrojům strategických, zejména energetických surovin, se stává nedílnou součástí mezinárodních vztahů. Prioritou je vytvářet předpoklady pro nepřerušované diverzifikované dodávky strategických surovin a v domácím prostředí pak předpoklady pro stabilní dodávky elektrické energie a pro tvorbu strategických rezerv státu. Rostoucí důležitost má i oblast potravinové bezpečnosti a zajištění přístupu ke zdrojům pitné vody.
- **Pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události.** Extrémní projevy počasí a pohromy přírodního a antropogenního původu mohou být kromě ohrožení bezpečnosti, životů a zdraví obyvatel, jejich majetku a životního prostředí dopad také na ekonomiku země, zásobování surovinami, pitnou vodou či poškození kritické infrastruktury. Šíření infekčních nemocí s pandemickým

potenciálem zvyšuje zranitelnost populace a klade větší nároky na ochranu veřejného zdraví a zajištění poskytování zdravotní péče. [25]

7.3.2 Bezpečnostní zájmy

7.3.2.1 Životní zájmy

Životním zájmem je zajištění svrchované existence, územní celistvosti a politické nezávislosti ČR, zachování všech náležitostí demokratického právního státu včetně záruky a ochrany základních lidských práv a svobod obyvatel. Ochrana životních zájmů státu a jeho občanů je základní povinností vlády. Pro jejich zajištění a obranu je ČR připravena využít všech legitimních přístupů a použít všechny dostupné prostředky.

7.3.2.2 Strategické zájmy

- Bezpečnost a stabilita, především v euroatlantickém prostoru
- Prevence a zvládání místních a regionálních konfliktů a zmírňování jejich následků
- Zachování globální stabilizační role a zvýšení efektivity OSN
- Posilování soudružnosti a efektivity NATO a EU a zachování funkční a věrohodné transatlantické vazby
- Naplňování strategického partnerství mezi NATO a EU, včetně posilování jejich spolupráce při komplementárním rozvíjení obranných a bezpečnostních schopností
- Rozvíjení role OBSE v oblasti prevence ozbrojených konfliktů, demokratizace a posilování vzájemné důvěry a bezpečnosti
- Udržení funkčního a transparentního režimu kontroly konvenčního zbrojení v Evropě
- Podpora a rozvoj regionální spolupráce
- Podpora mezinárodní stability prostřednictvím spolupráce s partnerskými zeměmi
- Podpora demokracie, základních svobod a principů právního státu
- Zajištění vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva

- Zajištění ekonomické bezpečnosti ČR a posilování konkurenceschopnosti ekonomiky
- Zajištění energetické, surovinové a potravinové bezpečnosti ČR a adekvátní úrovně strategických rezerv
- Prevence a potlačování bezpečnostních hrozeb ovlivňující bezpečnost ČR a jejích spojenců

7.3.2.3 Další významné zájmy

- Snížení kriminality s důrazem na hospodářskou kriminalitu
- Vytváření podmínek pro tolerantní občanskou společnost, potlačování extremismu a jeho příčin
- Zvyšování efektivity a profesionality státních institucí a soudnictví, a v této souvislosti posilování spolupráce veřejné správy s občany a podnikajícími fyzickými a právníckými osobami
- Rozvoj občanských sdružení a nevládních organizací působících v oblasti bezpečnosti
- Posilování veřejné informovanosti a aktivního podílu občanů na zajištění bezpečnosti
- Vědecko-technický rozvoj s důrazem na nové technologie s vysokou přidanou hodnotou inovace
- Rozvíjení technických a technologických schopností při zpracování a přenosu utajovaných a citlivých informací s důrazem na jejich ochranu a dostupnost
- Ochrana životního prostředí [25]

7.4 Porovnání bezpečnostní strategie před a po vstupu do EU

7.4.1 Životní zájem

V porovnání bezpečnostních strategií s cca 10 letým odstupem jsou dle mě malé nejasnosti. Jedním z životních zájmů ČR je její suverenita. Svrchovanost ve svém významu znamená

politickou nezávislost. Avšak po vstupu do EU musela ČR přijmout nemalý počet směrnic, nařízení a rozhodnutí, které jsou dle mě v rozporu s Českou svrchovaností. V letech 2004 – 2012 bylo českou legislativou přijato celkem 3 657 nařízení, 496 směrnic a 4 728 rozhodnutí. [28]

Pokud se stát musí těmito směrnici řídit, je dle mého názoru jeho suverenita značně ovlivněna, i když v kladném smyslu.

7.4.2 Strategické zájmy

Ve strategických zájmech se změnilo několik málo věcí. Po vstupu do NATO a EU je hlavním zájmem ČR transparentnost a posilování efektivnosti spolupráce mezi aliancemi, jde také o věrohodnost.

Jedním z důležitých strategických zájmů celé Evropy je udržení transparentního a funkčního režimu kontroly konvenčních zbraní. V minulosti jsme se setkali s tímto problémem ve druhé světové válce, kdy Německo začalo nekontrolovaně zvyšovat výrobu konvenčních zbraní (ruční zbraně, tanky, letadla atd.) a poté začalo agresivně vstupovat do celé Evropy. Díky kontrole by se neměl takový problém opakovat a sníží se tím i napětí mezi sousedními státy. Pokud by jeden stát začal znenadání zvyšovat výrobu zbraní, mohlo by to znamenat bezpečnostní problém s jeho sousedy. Začala by vládnout nejistota a hrozily by menší či větší konflikty.

Dalším novým strategickým zájmem je podpora mezinárodní stability prostřednictvím spolupráce mezi partnerskými zeměmi.

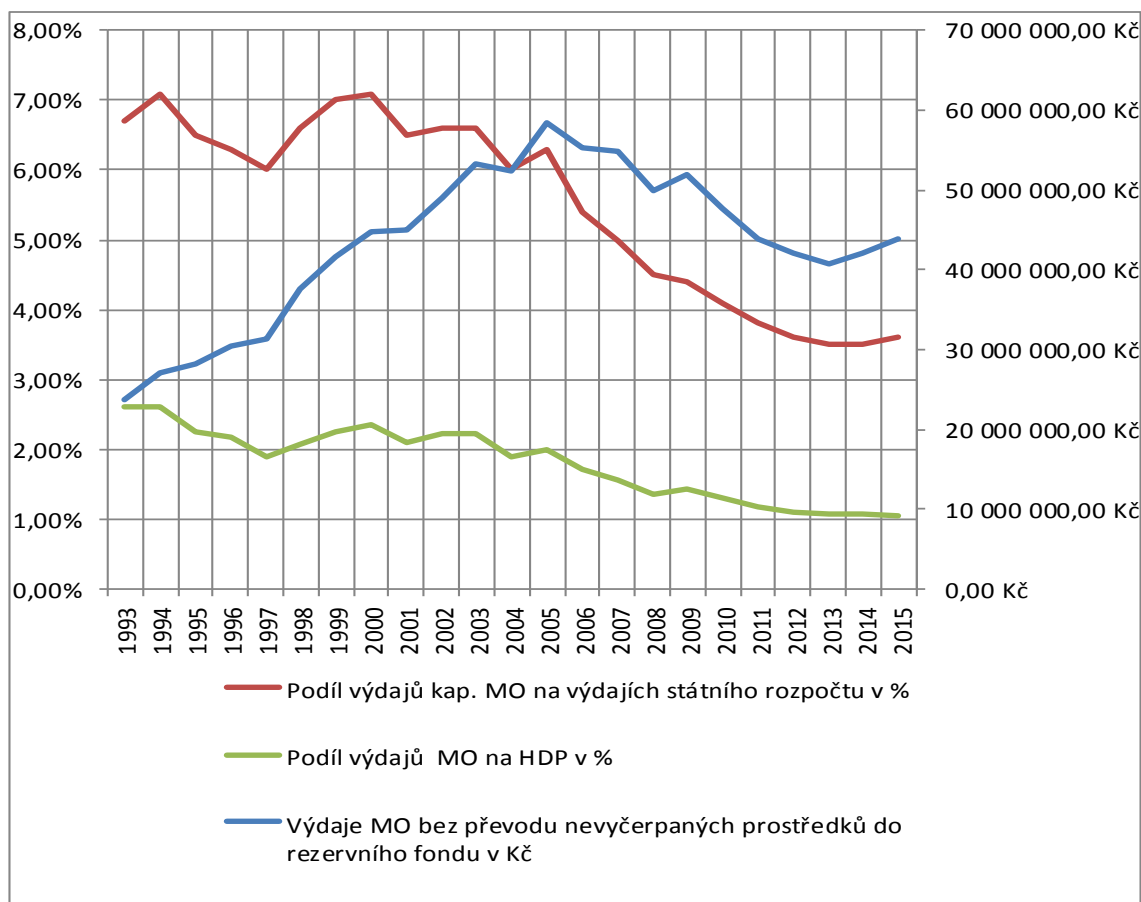
V nové bezpečnostní strategii je nutno potlačovat a učinit preventivní opatření z bezpečnostního hlediska nejen pro ČR, ale také její spojence. Jedním z úřadů zajišťujících zabezpečení obrany ČR a řízení její armády je Ministerstvo obrany.

7.4.3 Ministerstvo obrany zahrnuje tyto funkce:

- Podílí se na zpracování návrhu vojenské obranné politiky státu
- Přípravuje koncepci operační přípravy státního území
- Navrhuje potřebná opatření k zajištění obrany státu vládě České republiky, Radě obrany České republiky a prezidentu České republiky

- Koordinuje činnost ústředních orgánů, správních orgánů a orgánů samosprávy a právnických osob důležitých pro obranu státu při přípravě k obraně
- Řídí vojenskou zpravodajskou službu a vojenské obranné zpravodajství
- Zabezpečuje nedotknutelnost vzdušného prostoru České republiky a koordinaci vojenského letového provozu s civilním letovým provozem
- Organizuje a provádí opatření k mobilizaci Armády České republiky, k vedení evidence občanů podléhajících branné povinnosti a k vedení evidence věcných prostředků, které budou za branné pohotovosti poskytnuty pro potřeby AČR
- Povolává občany České republiky k plnění branné povinnosti [29]

Pokud si však vezmeme, že tento úřad má zajišťovat bezpečnost státu. Je nutno, aby byl také dostatečně financován. Pokud si uděláme analýzu výdajů MO od roku 1993 po rok 2014 tak je jasně vidět, že výdaje na bezpečnost státu mají od počátku ČR klesající charakter.

Obr. 1 Výdaje MO 1993 – 2015

7.4.4 Sledovaná vojenská technika

V následující tabulce jsou počty konvenčních zbraní, na které jsou uvaleny početní limity pro kontrolu zbraní v Evropě. Z tabulky je vidět, že ČR má jen velmi omezený počet bojové techniky a zdaleka nedosahuje početního limitu.

		Počet v roce 2010	Aktuální počet (2015)	Aktuální limit pro ČR
Obrněná technika	Bojové tanky	174	123	957
	Bojová obrněná vozidla	513	442	1367
Dělostřelecká technika	Dělostřelecké systémy ráže 100mm a více	258	179	767
Letecká technika	Bojové letouny	42	39	230
	Bojové vrtulníky	26	17	50

Tab. 7.1 Sledované konvenční zbraně (v kusech) [30]

7.5 Závěr bezpečnostní strategie po vstupu do EU

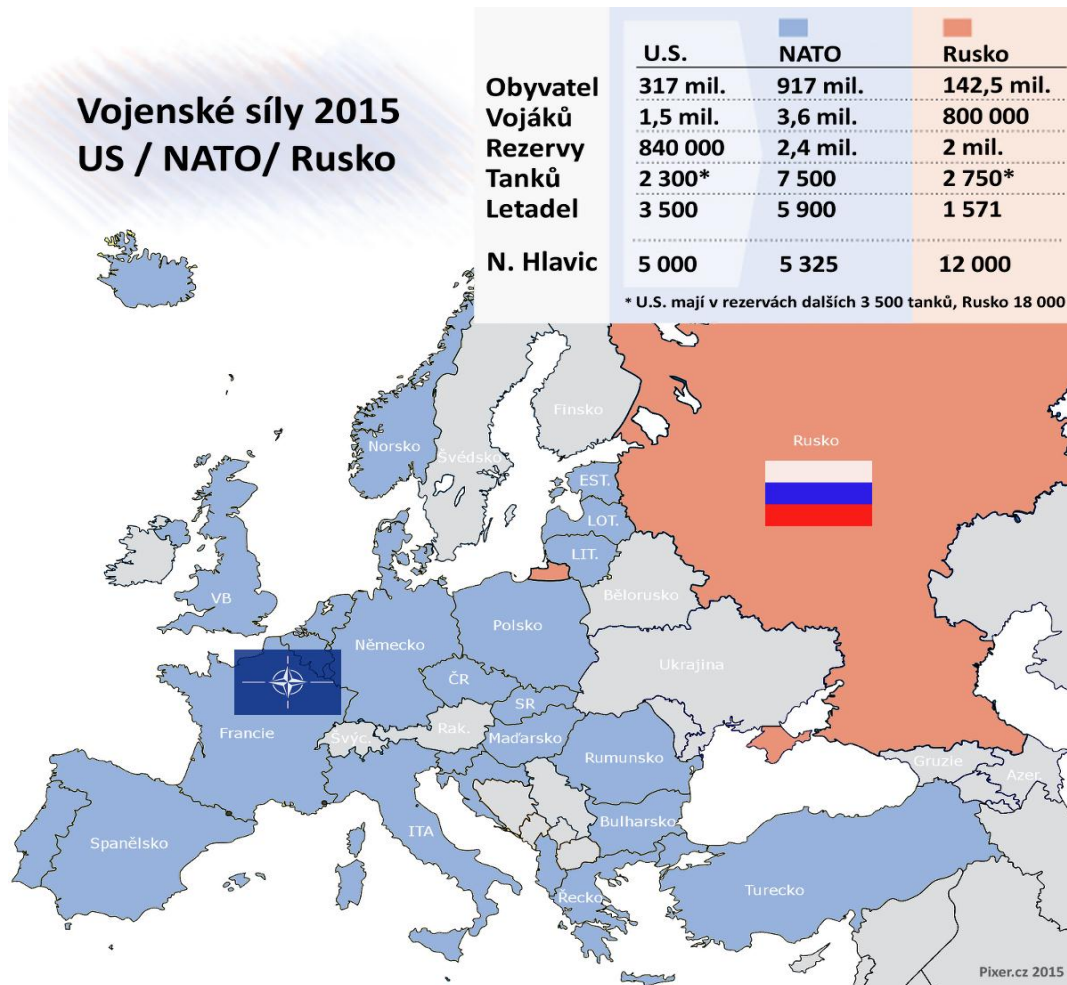
Od roku 1989 se začaly vytvářet první předpoklady pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky státu. Pro bezpečnost ČR bylo základním kamenem dostat se do Severoatlantické aliance, která se pro bezpečnost stala v tu dobu klíčovou. Po vstupu do NATO naše republika nadále strategicky postupovala až ke vstupu do EU. Konkrétním cílem je tedy pozitivně se orientovat v těchto společenstvích a hájit své i společné zájmy všech členů a také mít vliv na strategické a obranné koncepce, především ve střední Evropě.

Nato se jeví jako silná aliance, její člen – USA vydává okolo 50% celosvětových výdajů na obranu. Navíc jsou schopny zasáhnout „kdykoli a kdekoli“. Vstupem do NATO bylo cílem především obrana proti Rusům. Avšak strategie, kterou upřednostňují – preventivní údery při potenciální hrozbě pro USA, kdy preferují vojenskou sílu před diplomacií, mohou být občas také bezpečnostním problémem a mohou rozdmýchat globálnější vojenský problém (např. proti Rusku). Naproti tomu EU jedná

k potlačení hrozby v několika směrech – ve vojenském, jako je psáno výše. Ale snaží se řešit problémy také jinými, než vojenskými způsoby.

Po vstupu do EU se ČR dobrovolně nechává částečně omezovat v její suverenitě. Díky tomu však vzniká menší rozdíl mezi vnitřními a vnějšími záležitostmi. Roste vzájemná závislost států společenství a hledají se společná východiska pro řešení společných bezpečnostních problémů. Tento proces je důsledkem globalizace, kdy je spolčování v takové svazky jako Evropská unie či NATO nezbytné. Rozšiřováním EU se také dosáhne toho, aby některé státy na kontinentu neupadaly, nebo naopak nevyčnívali oproti ostatním. Takové rozdíly by mohly být také hrozbou.

Dle NATO je však problémem posledních desetiletí propad výdajů na obranu u evropských členů. Výdaje členů EU na obranu stále klesají, lze to vidět například také u naší republiky, kdy se počet sledovaných konvenčních zbraní neustále snižuje. Tím pádem se snižuje také možnost aktivní obrany, kdy budou chybějící zbraně v případě nutnosti chybět.

Obrázek 4: Vojenské síly USA, NATO, Rusko [38]

Mělo by být tedy snahou států snažit se omezit škrty v rozpočtech na obranu a posílit své obranné možnosti. O zvýšení výdajů si říká také dění z okolí Evropy. Ruská agrese, nepokoje v severní Africe či na Blízkém východě v záštitě islámských extremistů – to vše by mělo vzbudit bezpečnostní obavy. [35]

Naše bezpečnostní strategie se tedy se vstupem do schengenského prostoru a EU změnila především v to, že je nutno udržovat naše postavení ve společenstvích a přijali jsme nové zásady, kdy bezpečnostní hrozba na člena unie = také hrozba pro nás.

8 BEZPEČNOST PO VSTUPU DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU

Vstupem do EU již ČR převzala většinu pravidel, které uplatňovaly členské státy Schengenu. Po splnění bezpečnostních podmínek a přijetím vlády roku 2003 Schengenskou strategií, kterou potvrdila v únoru 2007 přijetím Strategie vlády v oblasti zapojování do schengenského prostoru pro rok 2007, jsme přijali nová pravidla pro kontrolu hranic, vzdušného prostoru, pohybu cizinců z třetích zemí, lepší spolupráce policejních a justičních složek a sdílení údajů o některých osobách či věcech, které jsou důležitá pro zajištění bezpečnosti.

8.1 Změny

8.1.1 Policejní a justiční spolupráce

Spolupráce těchto složek již fungovala delší dobu díky implementaci evropských pravidel, které již obsahovali značnou část pravidel schengenského prostoru.

Spolupráce policejních složek zahrnuje spolupráci při konkrétních akcích (odhalování trestných činů apod.). Důležitou roli v této spolupráci hraje Europol, který je zřízen Evropskou unií. Ten se zabývá prevencí a potíráním organizované trestné činnosti včetně efektivní spolupráce mezi členskými zeměmi.

V justiční spolupráci v trestných věcech a vzájemné pomoci mezi členskými státy EU a předávání osob na základě Evropského zatýkacího rozkazu již ČR prováděla před vstupem do samotného schengenského prostoru.

Zrušením hraničních přechodů mezi členy se zintenzivnila spolupráce mezi sousedními státy na co nejvyšší úroveň. Spolupracují např. při provádění společných hlídek podél společné hranice, provádí společná cvičení a školení a v neposlední řadě si vyměňují zprávy o situaci v příhraničí. Největší přínos vstupem do Schengenu byl však kromě výše uvedeného (a již dříve přinejmenším částečně zavedeného) přístup k SIS.

8.1.2 Ochrana osobních údajů

České republice je ochrana osobních údajů upravena zejména v zákoně o ochraně osobních údajů, avšak některé otázky týkající se zpracování dat v rámci schengenské spolupráce jsou upraveny i jinými právními předpisy.

Roli nezávislého dozorového orgánu, oprávněného provádět kontrolu zpracování osobních údajů a pověřeného garancí dodržování práv subjektů údajů, plní v České republice Úřad pro ochranu osobních údajů, a to i ve vztahu k údajům shromažďovaným při plnění úkolů vyplývajících z členství ČR v Schengenu.

8.1.3 Vízová a konzulární spolupráce

Po vstupu ČR do Schengenu začala ČR vydávat jednotné víza, které platí pro celé sjednocené území. Další změnou bylo přijetí pravidel Evropské unie, kde se přijaly všechny státy na černé listině od sousedících států. Pokud má tedy nějaký stát Schengenu jinou zemi na černé listině, automaticky se na tuto listinu zapíše i ostatním schengenským státům.

ČR používá od roku 2008 elektronický systém vydávání víz, kde se žádosti zpracovávají automaticky. Tento systém byl zachován i po vstupu do Schengenu a nově k němu byla doplněna konzultační síť VISION, která slouží k projednání udělení víza všemi členskými státy. [41]

8.2 Vývoj kriminality po vstupu do schengenského prostoru

Vývoj celkového počtu trestných činů spáchaných na území ČR vykazuje dlouhodobě mírně klesající tendenci. Tento trend se nezměnil ani v roce 2008, kdy došlo k meziročnímu poklesu v celkovém počtu spáchaných trestných činů o 3, 8 %. Klesající trend pokračoval i v prvním pololetí roku 2009, kdy registrovaná kriminalita dále klesla při porovnání s rokem 2008 o 4, 2 %. Klesající trendy byly zaznamenány na celém území ČR.

Trend v počtu páchané trestné činnosti v příhraničí je v průběhu posledních několika let stabilní. Porovnááme-li údaje sledující vývoj trestné činnosti v příhraničních okresech, tedy v místech potenciálně exponovanějších k přeshraniční kriminalitě, je zřejmé, že v této kategorii došlo v roce 2008 při porovnání s rokem 2007 k celkovému meziročnímu poklesu. [40]

8.3 Příklady spolupráce

Otevření společného pracoviště složek IZS v Hodoníně

V příhraniční budově u hraničního přechodu se za podpory EU otevřelo roku 2011 společné pracoviště policie ČR a SR. V budově jsou podmínky pro další složky při MÚ, jako jsou povodňové atd. Hlavním cílem je zvýšení bezpečnosti na česko-slovenském příhraničí a zavedení účinné spolupráce složek při řešení MÚ a eliminace rizik na obou stranách hranice.

Cvičení "Teroristé na přehradě"

Cvičení proběhlo za organizace Vojvodského velitelství Malopolské policie v Krakově v rámci projektu EU. Příprava trvala dva roky a cvičené probíhalo na Frýdeckomístecku (CZ), v Žilině (SK) a končilo v Niedzici v Polsku na přehradě. Jako pozorovatelé byli přizváni policisté z Nizozemska, SRN, Maďarska, Velké Británie a Ukrajiny.

Cvičení probíhalo dle předem stanoveného scénáře a úkolem bylo prověřit přeshraniční pronásledování dle čl. 41 Schengenské prováděcí úmluvy, přeshraniční spolupráci a komunikaci mezi policejními sbory, techniky vyjednávání a v neposlední řadě zásah speciálních sil proti teroristům, kteří unesli autobus s rukojmími.

Mezinárodní seminář v Ainringu

V rámci mezinárodní spolupráce s Bavorskou policií a Policií České republiky pod záštitou Nadace Hannse Seidla se uskutečnila návštěva Mezinárodního semináře k problematice postupu policie při hromadných neštěstích a velkých katastrofách. Seminář proběhl ve Fortbildungsintitut der Bayerischen Polizei v bavorském Ainringu. Součástí části semináře bylo i praktické cvičení likvidace následků letecké katastrofy a identifikace obětí.

[39]

8.4 Závěr ke vstupu do schengenského prostoru

Schengenský prostor je díky spolupráci států volně přístupný všem jeho občanům bez nutnosti prokazování totožnosti, nutnosti kontrol či vyčkávání dlouhých kolon u přejezdů hranic. Jeho důsledkem je tedy větší komfort občanů a šetření jejich času.

Tento krok umožnil lidem beze strachu jít do přírody i u hranic, kde mohou nepřetržitě chodit přes hranici „sem a tam“. Dříve toto možné nebylo – muselo se použít hraničních přechodů, prokázat svou totožnost a teprve poté udělat krok do cizí země. Schengenská

pravidla však nemají za cíl chránit hranice, ale využívat policejní informace a zkušenosti týkající se hrozeb pro veřejnou bezpečnost s cílem boje proti přeshraniční trestné činnosti.

Další výhodou je rychlejší komunikace mezi státy při hledání osob či věcí. Přes společný systém je mezi složkami států možno během pár minut vydat zatýkací rozkaz či zadat podrobnosti o hledané věci/osobě. Díky SIS tuto informaci budou mít do dvou minut všechny státy Schengenu ve svém vlastním jazyce. Pokud by takovýto systém nebyl, informace

o hledané osobě by se do ostatních států dostávala i několik dní, dokonce týdnů. To nahrávalo lidem při těžkých zločinech, když se chtěli ukrýt rychle v jiné zemi.

Veškerá komunikace probíhá přes virtuální prostředí, je tedy nutno si uvědomit, že je vše velmi automatizované a při dnešních možnostech sledování, propojení různých systémů zabezpečení takoví lidé mají malou šanci, že zůstanou neodhaleni včas – daleko za hranicemi je mohou policisté jiného státu zastavit a zatknout.

Je tedy zřejmé, že díky moderním technologiím jsme získali plošný nástroj, díky kterému může cizinecká policie a další orgány snadněji odhalovat kriminálníky z okolních zemí. Rychlý přístup k potřebným datům při kontrole, velká efektivita výměny informací a díky tomu zvýšená úspěšnost při pátrání po hledaných osobách nebo věcech. Nebo také předávání osob na základě Evropského zatýkacího rozkazu. To vše znemožňuje kriminální činnost v příhraničí a nejen zde. Díky namátkovým kontrolám a uloženým informacím může policie odhalit jisté osoby klidně i uprostřed naší republiky.

Je také nutno podotknout, že policie zůstala i po vstupu do schengenského prostoru v příhraničí a plní úkoly pro bezpečnost a veřejný pořádek. Avšak neprovádí systematické příhraniční kontroly, ale funguje v celé příhraniční oblasti.

9 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO BEZPEČNOSTNÍHO PROSTŘEDÍ PROSTŘEDNICTVÍM NÁZORU LIDÍ (DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ)

Pomocí dotazníkového šetření jsem zjišťoval názory lidí na vstup do EU či schengenského prostoru. Vstup do aliancí sebou nese různá pravidla, kterými se státy musí řídit. Bez výjimky sem patří i ČR, která vstoupila do EU v roce 2004 a roku 2007 se stala součástí schengenského prostoru.

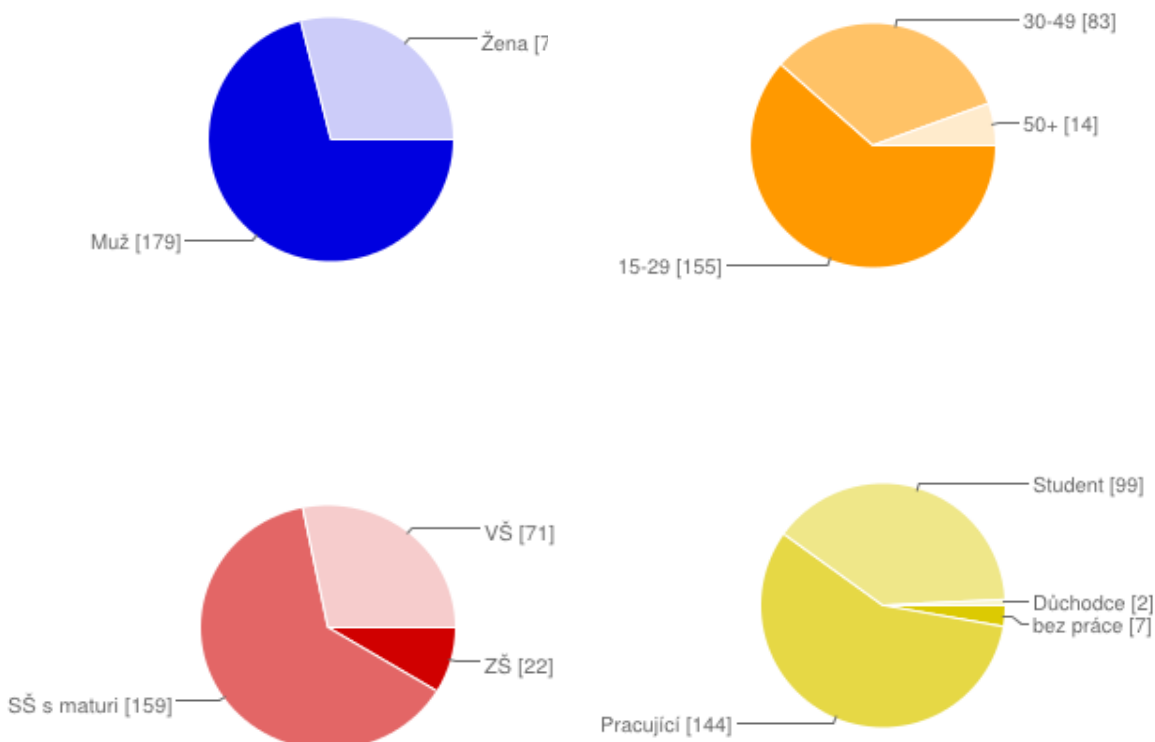
Dotazník byl proveden jednoduchým způsobem s uzavřenými odpověďmi typu **ano, ne** či **nevím**

9.1 Kdo odpovídal

Na dotazník odpovědělo celkem 254 respondentů, z toho přes 70 % byli muži. Věkově odpovídali lidé nejvíce mezi 15-29 rokem věku (61 %), nad 50 let odpovědělo pouze 5,5 % lidí.

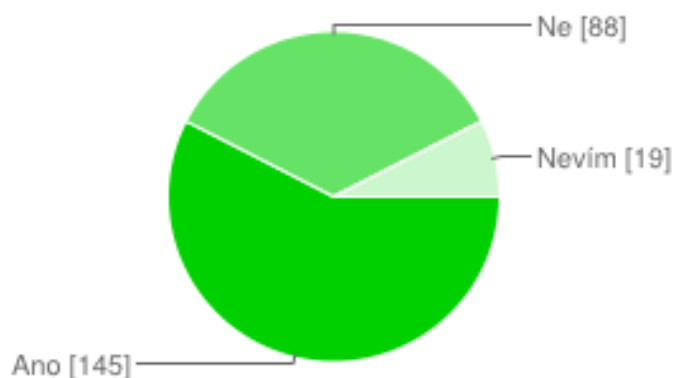
Celkem 62,6 % lidí mělo dokončené středoškolské vzdělání, vysokoškolsky vzdělaných bylo 28 %. Zbytek pouze se základním vzděláním.

Dále 56,7 % lidí bylo pracujících, 39 % stále studuje a ostatní byli bez práce či v důchodu.

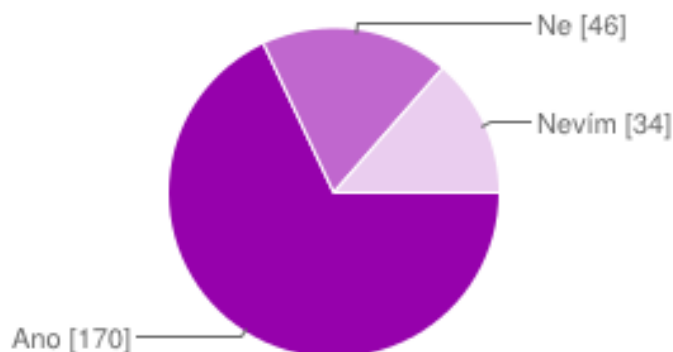

9.1.1 Členství v EU a schengenském prostoru

Na otázku, zda lidé souhlasí se členstvím v ČR v EU, odpověděla nadpoloviční většina (57,1 %) kladně. Dále 34,6 % lidí se členstvím nesouhlasí a 33,9 % by dokonce Evropskou unii opustilo. Naopak se schengenským prostorem sympatizuje 66,9 % z dotazovaných a proti je pouze 18,1 % ze všech respondentů.

Obr. 2 Členství v EU

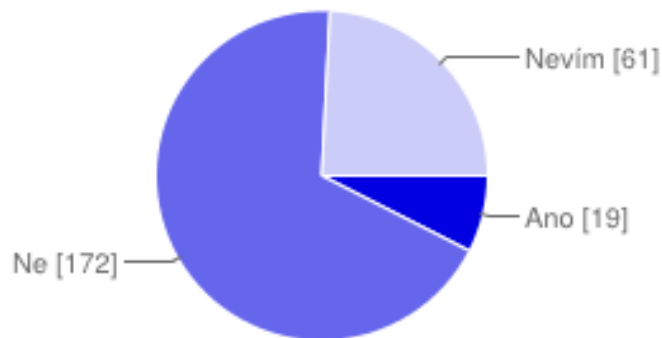
Obr. 3 Členství v Schengenu

Z grafů je patrné, že největší sympatie mají lidé se schengenským prostorem. Dle mého názoru je to především díky otevření společných hranic států. Takový krok je pro lidi viditelnějším, než členství v Evropské unii, kde vidí pouze omezení a zákazy z tohoto členství plynoucí.

9.1.2 ČR a EU

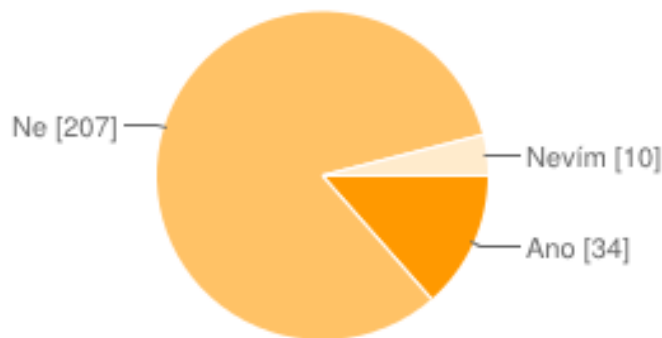
Překvapivým názorem byl **společný názor s Evropským parlamentem**, se kterým nesouhlasí 67,7 % lidí, kdežto opačný postoj má pouze 7,5 %. Parlament reprezentuje občany Evropské unie a mělo by s ním souhlasit dle mého názoru větší procento lidí. Tento postoj je nejspíše vystupňován také našimi médii. Poslední dobou vzrůstá trend médií

zviditelňovat pouze „špatné“ věci místo toho, aby informovali o důležitém dění. A to například i v EU parlamentu.

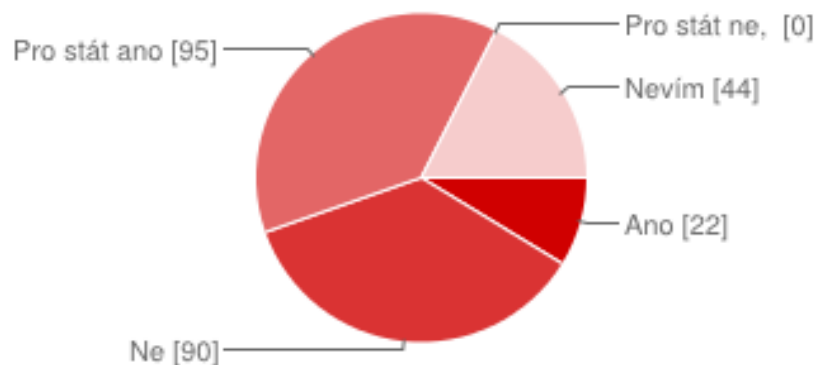

Obr. 4 Společný názor s Evropským parlamentem

Ohledně **společné měny** je patrné, že většina občanů (81,5 %) nesouhlasí se zavedením společné evropské měny – Eura.

Obr. 5 Společná EUR měna

Obr. 6 Správnost kroku ČNB oslabení koruny vůči euru

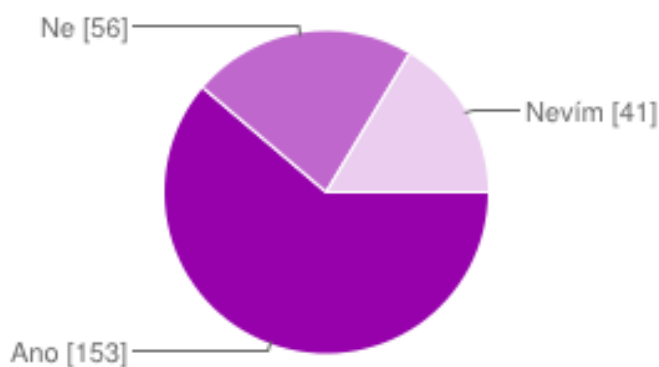
Společnou měnou by se získalo nespočet výhod. Ať už přes stabilnější měnu, nižší inflaci. Snížily by se směnné náklady z cizích měn a obecně by se měl zvýšit i mezinárodní obchod – ceny by byly transparentnější (odpadly by přepočty) aj..

Na druhou stranu ale stát (ČNB) přestane mít možnost „ovládání“ měny a její případné oslabení, jak se stalo v nedávné době. Tím se může omezit ekonomický rozvoj státu. Jen v mém okolí se díky tomuto kroku omezil nákup některých výrobků, dovážených ze zahraničí. Z toho povstává otázka, zda byl tento krok správný. Za nesprávný ho považuje 35,4 % lidí. Za nesprávný pro lidi, ale naopak přínosný pro stát ho považuje 37,4 % zúčastněných. Z mého pohledu se jednalo o chybný krok, který dal vydělat pouze některým aktérům.

Dalším problémem může být růst cenové hladiny některých skupin výrobků, vysoké náklady na správu a výrobu nové měny atd.

Z bezpečnostního hlediska by se v tomto případě jednalo o velkou hrozbu pro stát, protože při zavádění nové měny se může negativně ovlivnit organizovaný zločin a korupce.

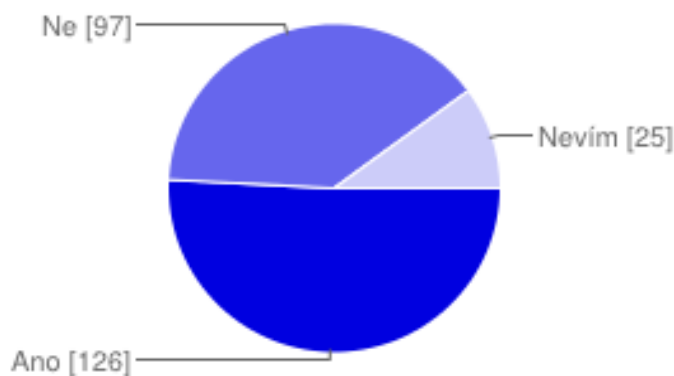
Po vstupu do EU a zároveň s její činností se musí stát podrobovat různým pravidlům a nařízením. Z toho vzniká otázka, **zda byla vstupem do EU omezena suverenita státu** – která je jednou z hlavních priorit zabezpečení státu. 60,2 % lidí si myslí, že suverenita omezena byla. Pouhých 22 % že ne. Patřím také do skupiny, která si myslí, že svrchovanost státu byla částečně omezena. Po vstupu do EU byla přijata určitá úskalí, kterými se stát musí řídit. Tím částečně klesá vykonávání jeho moci a část této pravomoci dle mě přebírá společný parlament EU. Vnímání státní svrchovanosti se ale může u každého občana lišit a vidět ho jinak.

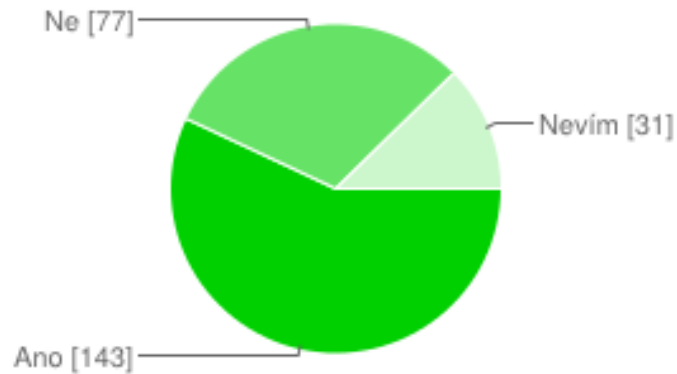
Obr. 7 Omezení suverenity ČR vstupem do EU

Český národ má svou dlouhou historii a svou identitu. Po vstupu do EU může však být ohrožena. Znak národní identity jsou především kultura, tradice, společný jazyk a také zvyky. Vstupem do EU však dle mého naše národní identita začíná upadat. S globalizací k nám proniká stále více kultur. Unie dává pokyny k jejich respektování. Můžeme se tedy cítit jako malý národ poněkud utlačovaně. Byli jsme zemědělský stát, měli jsme hutní průmysl na velmi dobré úrovni. Především díky globalizaci a také s přispěním unie však spousta věcí již přichází z venku. Stáváme se tedy občany ve velké alianci, která se snaží udělat všechny rovny všem. Na otázku, zda **ČR ztrácí svou národní identitu po vstupu do EU**, odpovědělo kladně 49,6 % lidí. Opačný názor sdílí 38,2 % lidí.

S tímto souvisí i otázka, zda **EU omezuje Českou republiku z větší míry**. Kladně odpovědělo 56,3 % lidí. Opačný názor má 30,3 % lidí. Omezení vyplývají především v omezování některých výrobků, některých činností apod. Jako omezení vidím například i zavádění různých euronorem, které se dle mého zdají být občas nesmyslné. Například Pomazánkové máslo, které znám od útlého dětství, díky nařízením EU muselo změnit svůj název jen díky tomu, že nemá dostatečný podíl másla. Takovéto změny mi přijdou nanejvýš zbytečné, proč se raději místo nesmyslných omezení nezabývají důležitějšími otázkami...

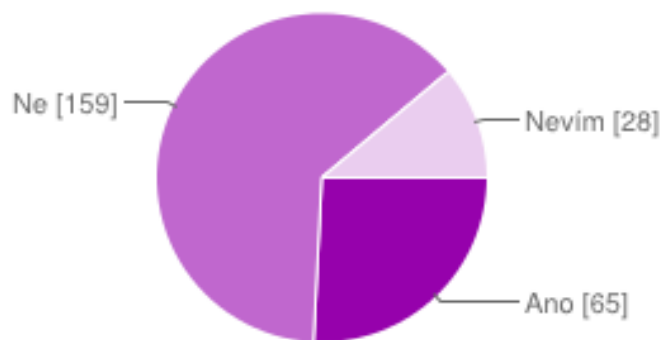

Obr. 8 Ztráta národní identity po vstupu do EU

Obr. 9 Omezuje EU ČR ve větší míře?

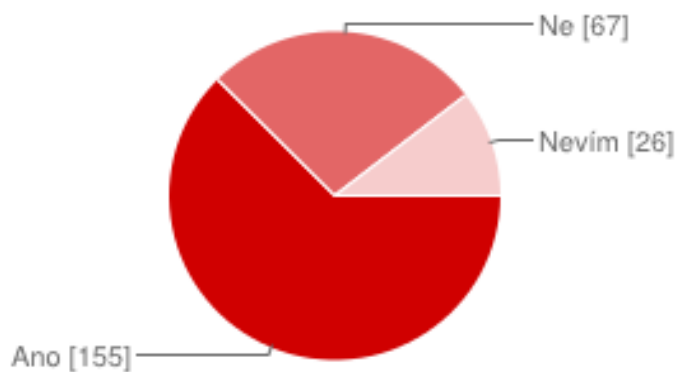
Se vstupem do EU se otevřely nové možnosti pro pracující občany. Je jednodušší jít za prací i za naše státní hranice. Nad prací v cizině by uvažovalo 25,6 % lidí, 62,6 % by raději pracovalo na domácí půdě. S odlivem pracujících ze zemí se objevují problémy, jako je nedostatek kvalifikovaných pracovníků u nás. Pokud je při stejné profesi v některých zemích několikanásobný plat, proč by lidé dělali za „almužnu“ u nás. Tím se u nás může vyskytovat nedostatek pracovníků na důležitých postech.

Obr. 10 Uvažujete o práci v EU mimo ČR?

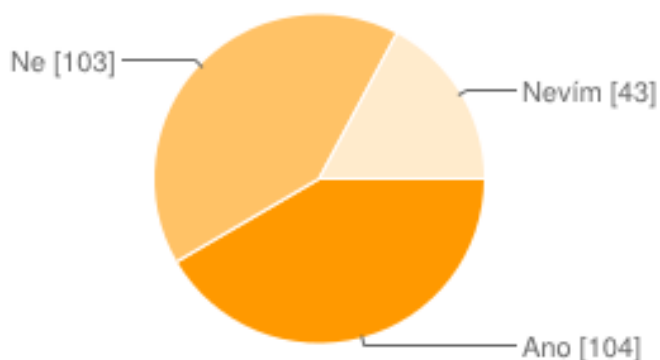
9.1.3 ČR a EU z hlediska bezpečnosti

Celkem 61 % lidí si myslí, že díky **spojenectvím** (ať už NATO, EU) **může být pro Českou republiku zvýšené nebezpečí teroristického útoku**. Díky spojenectví s některými státy se může naše republika stát terčem teroristických útoků. Jedná se dle mého názoru především o spojenectví s USA. Opačný názor má pouze 26,4 % lidí.

Obr. 11 Zvýšená hrozba terorist. útoku díky spojenectví

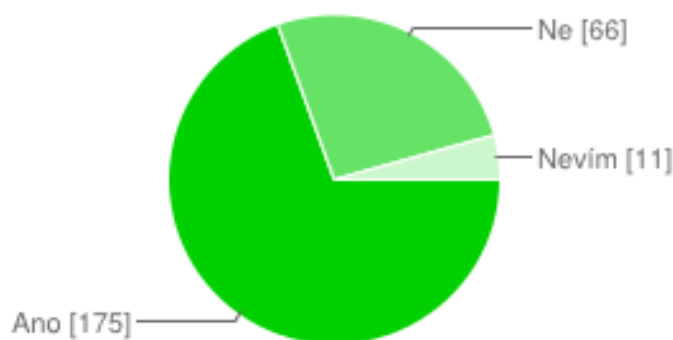
Otázka na stejné téma, zda **ČR reálně hrozí teroristické útoky**, je značně vyrovnaná. Celkem 40,9 % si myslí, že se můžeme stát terčem teroristického útoku a pouze o jednoho respondenta méně (40,6 %) si myslí, že nám útok nehrozí.

Obr. 12 ČR reálně hrozí teroristické útoky

Osobně si myslím, že pokud se ČR nebude zbytečně „míchat“ do vojenských konfliktů či nebudeme strategickým místem spojenců, tak je velmi malá pravděpodobnost takového činu. Avšak plány teroristů jsou rozmanité, zaútočit mohou kdykoliv a kdekoliv. Proto jsou nutná protiteroristická opatření.

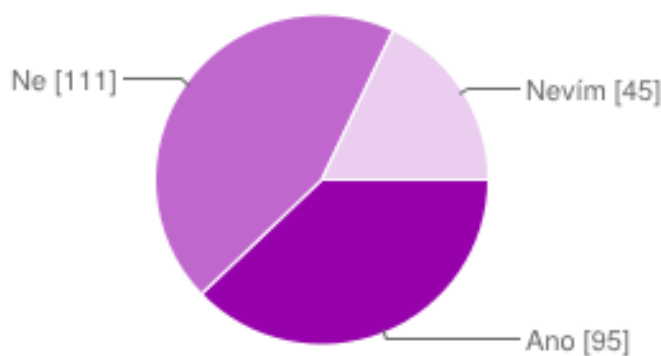
Kladné hodnocení s 68,9 % bylo na **pocit bezpečí v ČR**. Naproti tomu 26 % respondentů se v naší republice bezpečně necítí. Tento pocit je důležitý, neboť od něho se odvíjí kvalita života. Avšak myslím si, že v naší republice se v poslední době můžeme z dlouhodobého hlediska cítit bezpečně. Jsme obklopeni spojenci a nehrozí nám žádný bezprostřední útok.

Obr. 13 Pocit bezpečí v ČR

Jelikož tato otázka byla položena velmi všeobecně, lze se jen těžko dohadovat, z čeho lidé mohou mít strach. Jedním z aspektů mohou být nepřizpůsobivé menšiny, které působí násilnou činností. To může být spojeno se snahou EU o jejich integraci a začleňování. Bohužel, mentalita některých lidí může být násilného sklonu, ale zákony jsou v některých případech velmi benevolentní.

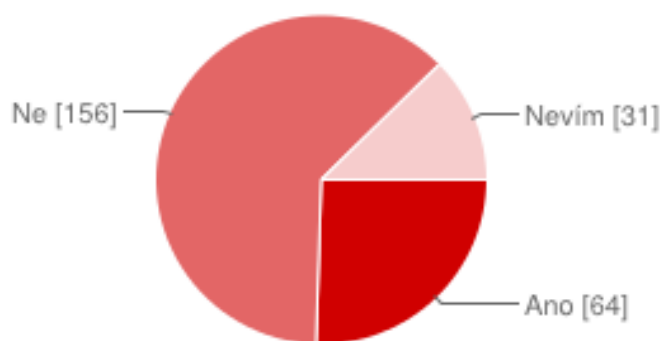
Na pocit bezpečí navazuje otázka, zda si lidé myslí, že **bezpečnostní systém ČR funguje na dobré úrovni**. Na bezpečnostním systému se podílí několik složek, od prezidenta, vlády, parlamentu, ČNB až po ministerstva kultury atd. Celkem 37,4 % lidí si myslí, že funguje na dobré úrovni a 43,7 % mají opačný názor.

Obr. 14 Funguje bezpečnostní systém ČR na dobré úrovni

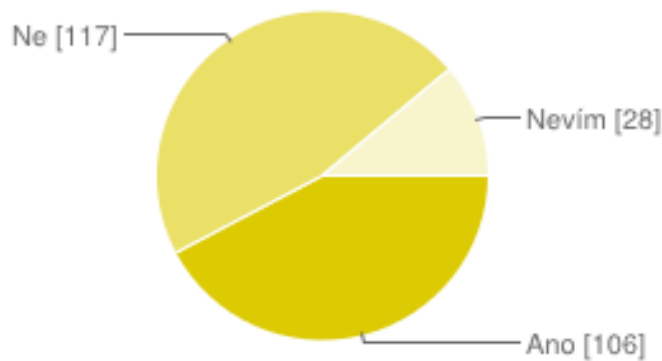
Bohužel chování našich politiků a v poslední době především našeho prezidenta Miloše Zemana v očích lidí mohou bezpečnostní systém podlamovat. Nepřípustné narážky či příliš otevřené věty mohou mít negativní vliv na bezpečnost státu. Stejně jako špatná politika příslušných orgánů státu.

Velikost naší armády – další z obecnějších otázek dotazníku. Ve výsledku 61,4 % lidí je názoru, že naše armáda není dostatečně velká, 25,2 % si myslí, že je dostačující. Roku 1993 bylo v armádě celkem cca 63 300 příslušníků armády a roku 2015 je její počet méně než poloviční, tedy 28 300 vojáků. [26] Armáda slouží k obraně našeho státu, v současné době je však spíše vysílána na společné mise se spojeneckými státy do zahraničí. Naše armáda také slouží při živelních pohromách a různých průmyslových a jiných haváriích – její využití je tedy mnohostranné. Avšak pro samotnou obranu státu je příliš malá a nedostatečná. Je to především politickým děním a skutečnostmi, že republika již nemá „přirozeného“ nepřítele. Ze všech stran ji obklopují přátelské státy a v případě napadení jsou tyto státy připraveny na vojenskou pomoc. Naše armáda je tedy možná malá, ale v globálním hledisku by se dalo říci, že spojení armád všech spojenců jsou ve výsledku co do počtu a síly velmi silné pro případnou obranu.

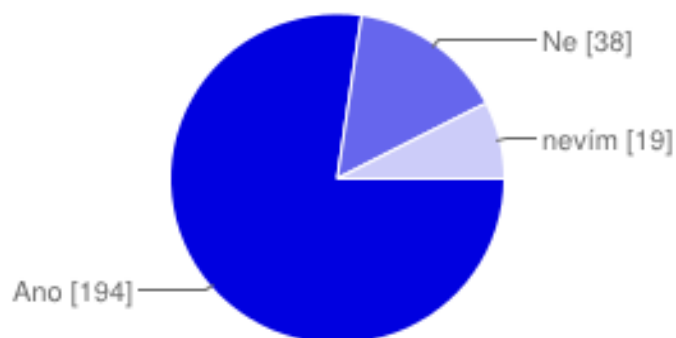
Obr. 15 Velikost naší armády

Další otázkou je, zda by **Česká republika měla zavádět povinnou základní vojenskou docházku**, která byla zrušena roku 2004. Poslední dobou se ale objevuje stále častěji myšlenka o její znovuzavedení. Ozbrojené konflikty se začínají poslední dobou objevovat i na území Evropy. I přesto ale 46,1 % lidí je proti znovuzavedení vojny. Pro je 41,7 %. Sám jsem vojnu nezažil. Ale myslím, že svůj smysl má. Přinejmenším kvůli tomu, kolik zženštilých chlapců se objevuje v našem okolí.

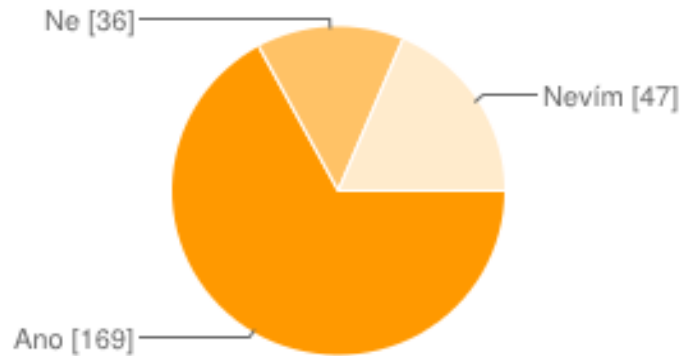
Obr. 16 Znovuzavedení základní vojenské služby

Díky zmíněným ozbrojeným konfliktům na území Evropy a vměšování dalších států do tohoto problému vzniká další otázka – **mohou tyto lokální konflikty přerůst v globální problém?** Celkem 76,4 % lidí je názoru, že je to velmi pravděpodobné. Pouze 15 % je názoru, že by konflikty (zejména mezi Ukrajinou a Ruskem) neměl přerůst do větších měřítek.

Obr. 17 Mohou lokální válečné konflikty přerůst v globální problém?

S lokálními válečnými problémy vyvstávají další hrozby. Pokud se do konfliktů začnou vměšovat jinak než politicky i jiné velmoci, jako například USA. Nastává další otázka – může nastat třetí světová válka při dnešní politice velmocí? 66,5 % lidí je přesvědčeno, že se toto stát může. Pouze 14 % zúčastněných si myslí, že nic takového nehrozí.

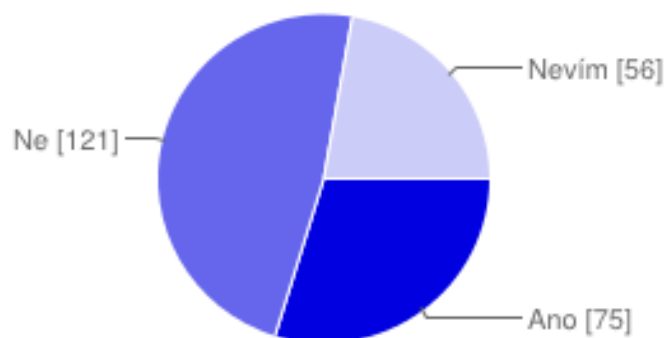

Obr. 18 Hrozí další světová válka při nynější politice

USA již Rusku v Ukrajinském konfliktu pohrozila. Konflikty se pokouší OSN řešit pomocí mírových dohod, situace se v posledních měsících značně stabilizovala. Pokud by ale Rusko napadlo Ukrajinu, může to mít fatální následky a je zde i velmi vysoké riziko rozpoutání další světové války.

Zpátky k hranicím ČR. Po vstupu do schengenského prostoru se otevřely lidem hranice – je zde možný volný pohyb osob bez příhraničních kontrol. Díky omezení kontrol vznikaly obavy, že v příhraničí bude kvést kriminalita a organizovaný zločin.

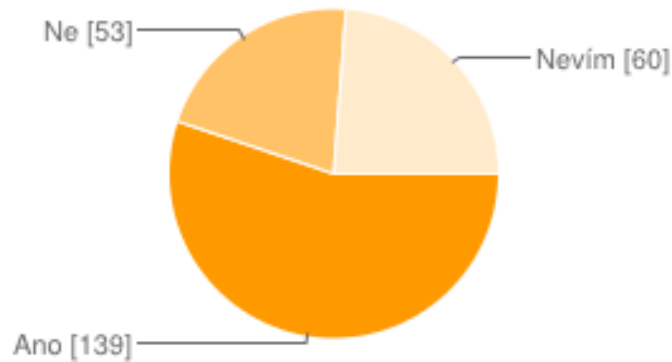
Vzrostla kriminalita po vstupu do schengenského prostoru?

Obr. 19 Vzrostla kriminalita po vstupu do Schengenu?

Celkem 47,6 % lidí je názoru, že kriminalita nevzrostla a 29,5 % si naopak myslí, že ano. Pro vstup do Schengenu byla nutná bezpečnostní opatření ze stran zúčastněných států, která musela být splněna. Díky nim by se i po otevření hranic neměla kriminalita zvýšit – i já jsem téhož názoru.

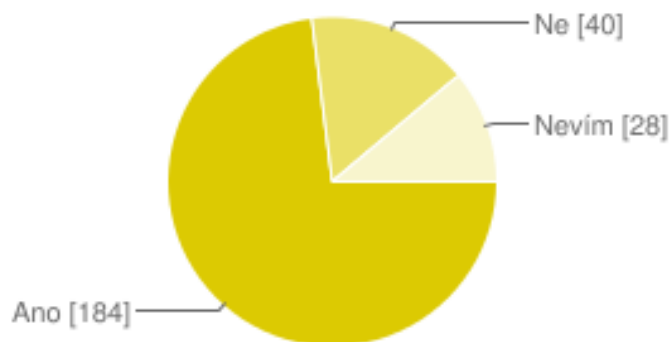
Jedním z bezpečnostních opatření byla i vzájemná spolupráce bezpečnostních složek států. Poslední otázkou je názor, zda si myslí, že **vzrostla spolupráce mezi bezpečnostními složkami států**. Nadpoloviční většina (54,7 %) je názoru že ano, pouhých 20,9 % si myslí, že ne.

Obr. 20 Vzrostla spolupráce bezpečnostních složek států?

Dle dat Českého statistického úřadu si lze povšimnout, že počet trestných činů v ČR s postupem času klesá. Teoreticky je to také díky zlepšené spolupráci bezpečnostních složek států, kdy si státy předávají souhrnné informace o kriminálních či organizovaných skupinách mezi sebou a mohou proti nim lépe bojovat.

Jednou z doplňujících otázek pro EU bylo, zda **má vstup do Evropské unie vliv na naše zemědělství**. 73% lidí si myslí, že ano. Pouhých 15,9% že ne. Zásahy Evropské unie a její „ekologické“ požadavky doslova ničí naše zemědělství. Spousty zemědělců přestávají pěstovat tradiční plodiny, jako jsou brambory. Raději je dovážejí – protože z jiných zemí EU je lze pořídit za nižší cenu. A také proto, že je zvýšená poptávka po surovinách, jako je řepka olejná. Z ní se vyrábí řepkový olej, který je např. díky normám přimícháván do nafty. Díky tomuto kroku lze na Českých polích vidět často sáhodlouhé žluté lány smradlavé řepky. Místo kvalitních českých surovin tedy většinu zemědělských surovin dovážíme ze zemí, kde jsou levnější.

Obrázek 5 Vliv EU na zemědělství

9.2 Výběr volných odpovědí

Položená otázka: **Co byste v oblasti pro lepší bezpečnost ČR zlepšili?**

- Omezit vstup cizinců z islámských zemí.
- Zavést opět zbrojní průmysl a začít vyrábět zbraně, tanky letadla atd. Policii dát větší pravomoc, zavést trest smrti.
- Změna určitých trestních zákonů a rychlejší postupování u soudů.
- Odstěhoval bych nespolupracující lidi. Nemyslím tím jen Romy, ale také bezdomovce a další lidi, kteří se nechtějí začlenit do společnosti a jen naši společnost ničí a zneužívají ji ve svůj prospěch. Dále bych zavedl rovnoprávnost a NE žádné upřednostňování lidí před druhými (viz. román Všechno normálně pracující člověk). Žádné ustupování! Nám také nikdo nic neplatí a v ničem neustupuje, vše si musíme vydobýt sami. Zde vzniká jeden velký problém, jedni jsou tímto nadřazení a zneužívají toho a ještě páchají trestnou činností!!
- Odstup od kooperace s USA.
- Navýšit armádní rozpočet.
- Informovanost.
- Větší kontrolu nad vstupem cizinců na naše území.
- Kontrola hranic, důkladnější a dlouhodobá kontrola imigrantů. Pokud se ukáží jako potenciální hrozba, tak jejich okamžité vyhoštění.
- Podporu domácí výroby. Hlavní nebezpečí vnímám v závislosti na dovozu potravin.

- Kompletně odsunout USA z Evropy.
- Financování vnitřní i vnější bezpečnosti, hlavně transparentnost financování a zvýšení rozpočtu ministerstev.
- Dekriminalitu etnických menšin, resocializaci recidivistů, právní socializaci.
- Výcvik vojáků, protože jejich schopnosti pro případný zásah jsou nedostačující. Války bychom prohráli všechny.
- Povinná vojna (Švýcarsko), přísná přistěhovalecká politika.

9.3 Závěr dotazníkového šetření

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nadpoloviční většina dotázaných má nějaký názor proti Evropské unii. Po vstupu do EU jsme nepocítili žádný citelný rozdíl, nepřineslo to lidem nic „hmatatelného“. Proto lze takový postoj očekávat. Navíc nám EU diktuje, co a jak se má implementovat do našeho politického systému. Takový způsob vidí lidé velmi kriticky a většinově nesouhlasí s názory EU parlamentu, jelikož je tím omezována naše suverenita a likviduje naše základy. Jedním z příkladů je například naše zemědělství.

Avšak v Evropské unii jsme již několik let a s následky jejího členství se můžeme setkat dennodenně. Ať už přes dotace na kulturní projekty, cyklostezky. Až po omezení a limity na některé zboží a komodity, nebo společné obranné zájmy. Lidé tedy s názory unie ve všem nesouhlasí, ale tolerují ji. Čtvrtina z nich by například využila možnost práce v jiné členské zemi, vůči společné měně jsou Češi stále velmi skeptičtí. Drtivá většina má ze zavedení Eura obavy.

Trochu jiný postoj mají lidé k schengenskému prostoru. Vnímají ho velmi pozitivně – je umožněn volný pohyb po evropském kontinentu bez „šikany“ na hraničních přechodech. Co by však lidé uvítali, jsou přísnější kontroly cizinců z cizích států mimo Schengen (především islamistů). Po prvotních obavách ze vzrůstu kriminality po otevření hranic se tyto obavy u lidí vytratily, nevšimli si většího nárůstu kriminálních činů spojených s mezinárodní kriminalitou.

Z další části průzkumu bylo zjištěno, že se lidé České republiky cítí bezpečně. Avšak myslí si, že je zde zvýšené riziko teroristického útoku v naší zemi díky spojení s některými

zeměmi (např. USA). V případě napadení má velké množství lidí názor, že máme nedostatečně velkou armádu pro aktivní obranu – na druhou stranu. Proč tedy lidé nesouhlasí s povinnou vojenskou docházkou při názoru, že je naše armáda nedostatečně velká a má malou sílu. I při malém počtu vojáků má ale naše republika význam – kdy je zaslá na zahraniční vojenské mise, většinou specializované týmy. S tímto naši občané ale nesouhlasí a raději by uvítali pouze humanitární pomoc v potřebných zemích, než pomoc vojenskou.

Se spojením s lokálními konflikty na evropské půdě mezi lidmi panuje obava, že tyto problémy mohou přerůst v globální problém a může vypuknout další světová válka.

10 ZÁVĚR

Pojmy jako bezpečnost nebo mír jsou známy již od středověku a dále v čase. Již první panovníci na našem území usilovali o bezpečnost. Museli se bránit nájezdným kočovníkům, vojskům okolních zemí. Kvůli bezpečnosti uzavírali mírové smlouvy, vytvářeli dohody a vytvářeli sňatky mezi silnými rody - vše pro bezpečnost svého panství. V současné době je situace velice podobná. Státy vstupují do aliancí, uzavírají mezi sebou smlouvy a tím zvyšují svou bezpečnost. Jednou takovou je Evropská unie, do které jsme roku 2004 jako ČR vstoupili.

Bezpečnost v současné podobě se v našem státě vyvíjela od svržení komunistického režimu od roku 1989. Stát usiloval především o vstoupení do NATO a EU. Probíhaly přípravy státu pro splnění vstupních podmínek, vytvářely se strategické obranné dokumenty (Bílá kniha). Vstupem do NATO roku 1999 se nám „otevřel“ obranný deštník proti SSSR, který byl po svržnutí komunistického režimu potřeba pro zabezpečení naší oblasti. Tím jsme se stali členy severoatlantické aliance, se kterou neustále spolupracujeme. Tentýž rok byla vydána první Bezpečnostní strategie, která byla několikrát aktualizována. Po splnění dalších vstupních podmínek ČR roku 2004 vstoupila do Evropské unie a roku 2007 se otevřely hranice schengenského prostoru. Tímto krokem se sjednotila velká část Evropy, začala být transparentnější a otevřená pro všechny členy. Transparentnost všech zemí, hlavně ve zbrojení je důležitá pro mír. Velké zbrojení státu by znamenalo hrozbu. Proto se také za-vedly omezené počty konvenčních zbraní, které se evidují. Ale nemůže nám například takový veřejný zdroj informací uškodit? Pokud si vezmeme, že jsou ve světě i nepřátelé, kteří poté vědí, jakými prostředky disponujeme. Nebudeme v nevýhodě? Dalším problémem unie vidím ve snižování rozpočtů do obranných záležitostí. Stále menší výdaje států na bezpečnost, snižování počtu vojáků a těžké techniky by v budoucnu mohlo znamenat závažný problém v případě napadení. Jsme sice součástí NATO, kde má spojenecké USA velkou vojenskou sílu. Ale ta se nachází na druhé straně zeměkoule. Dle mne by se unie měla zaměřit o mnoho více na nejreálnější bezpečnostní hrozby a snažit se zvýšit svou aktivní vojenskou sílu. Vzdávající síla Ruska a rozšiřování Islámu je totiž stále větším problémem, pro jehož řešení by bylo vhodné mít vlastní silnou obranu. Vhodné by bylo i znovuzavedení povinné vojenské docházky v naší zemi pro alespoň základní vojenský výcvik. I když v tomto ohledu nejsou ohlasy lidí moc kladné.

Vstup do Evropské unie přinesl výrazné změny i v politice státu, kdy se musel z velké míry podřídít politice většiny. Stát přijímá rozhodnutí a nařízení, které musí implementovat do svého právního systému. S tímto nesouhlasí velké procento lidí. Velkým problémem je také malá informovanost občanů, kteří z nemalé části pak ani nevědí, čeho jsme součástí. Tento problém by mohla vyřešit reorganizace médií, kdy by ve zprávách a na informačních serverech byly zásadnější a důležité informace. Změny jsou i v bezpečnosti, kdy se útok či hrozba pro členu EU stává problémem všech. V dnešních dnech se naštěstí na našem území cítíme bezpečně. Z toho mi vstává otázka. Pokud by stát mimo Evropskou unii vojensky zabral území slabšího členského státu. Dokázali bychom jej ubránit? Nedostane se konflikt z hranic Evropské unie i dále?

Vstupem do schengenského prostoru bylo nejvíce viditelné otevření hranic, kdy lidé mohou libovolně přecházet hranice členských států. Díky němu se zlepšila kooperace mezi naší a zahraniční policií a justicí. Tím se získal silný nástroj pro potlačování a odhalování mezinárodního zločinu. Myslím, že tento krok byl velmi dobrý už jen z reakce lidí. Pokud by složky států nespolupracovaly a nevyměňovali si důležité informace skrze moderní technologie, mezinárodní zločin by měl „otevřené brány“ a při překročení hranice by byla malá možnost na rychlé dopadení kriminálních. Díky využití nejmodernějších metod získávání údajů, biometrických měření a podobně lze spolupráci v rámci schengenského prostoru označit jako velmi dobrou a pro lidi pozitivní. Ti se mohou volně pohybovat a dle jejich názoru se nezvýšila ani tolik obávaná příhraniční kriminalita.

Na závěr - pro větší bezpečnost v EU a obecně po celém světě bych zakázal výrobu zbraní. Kdyby nebylo zbraní, nebylo by válek. Rána kamenem do hlavy se dle mne zdá být méně nebezpečná, jako kulka do těla. Takový krok je ale u mentality některých národů v blízké době bohužel nemožný. Odstranění síly by muselo být zase silou. A to nechceme. Alespoň ne my, nevinní lidé. Navíc díky nedostatečné vojenské síle se musíme značně spoléhat na NATO – tedy USA. Částečné nebo úplné zbavení se takové závislosti bych viděl jako významný bezpečnostní krok pro celou Evropu, která by se sama měla stát vojenskou velmocí a ne jen územím, obklopeným a hlídaným cizími vojsky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[2] BARTÁK, Karel. Průvodce Evropskou unií. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 1999, 88 s. Průvodce EU.

[2] VÁCLAVÍKOVÁ, Anna. Evropská unie. Vyd. 1. Opava: Optys, 2008, 90 s. ISBN 9788085819700.

[3] EUROPA. *Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom)*. [online] © 2004-2015 [cit.2015-01-22]. Dostupné z WWW:

http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/treaties_euratom_cs.htm

[4] EUROPA. *Dohoda o Evropském hospodářském prostoru*. [online] © 2004-2015 [cit.2015-01-22]. Dostupné z WWW:

http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/living_and_working_in_the_internal_market/em0024_cs.htm

[5] EUROSOP. *Bilé knihy*. [online] © 2005-15 [cit.2015-01-22]. Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/200/322/clanek/bile-knihy/>

[6] EUROPA. *Jednotný evropský akt*. [online] © 2004-2015 [cit.2015-01-23]. Dostupné z WWW:

http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/treaties_singleact_cs.htm

[7] EUROPA. *Maastrichtská smlouva o Evropské unii*. [online] © 2004-2015 [cit.2015-01-23]. Dostupné z WWW:

http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/treaties_maastricht_cs.htm

[8] WIKIPEDIE. *Smlouva z Nice*. [online] © 2002-2015 [cit.2015-01-23]. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Smlouva_z_Nice

[9] EUROSOP. *Lisabonská smlouva*. [online] © 2005-15 [cit.2015-01-24]. Dostupné z WWW: http://www.euroskop.cz/gallery/49/14956-lisbonne_2.pdf

[10] EUROPA. *Schengenský prostor a spolupráce*. [online] © 2004-2015 [cit.2015-01-24]. Dostupné z WWW:

http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/133020_cs.htm

[11] POLICIE ČR. *Schengenský informační systém*. [online] © 2015 [cit.2015-01-24].

Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/schengensky-informacni-system.aspx>

[12] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Schengenský informační systém SIS II spuštěn*. [online] © 2015 [cit.2015-01-25].

Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/schengensky-informacni-system-sis-ii-spusten.aspx>

[13] MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY. *NATO - hlavní funkce*. [online] © 2004-2014 [cit.2015-01-25].

Dostupné z WWW: <http://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?id=2410>

[14] ODMATURUJ. *Kultura středověké Evropy*. [online] © 2007-15 [cit.2015-01-25].

Dostupné z WWW: <http://www.odmaturuj.cz/dejepis/kultura-stredoveke-evropy/>

[15] INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE. *O OSN*. [online] © 2005 [cit.2015-02-02].

Dostupné z WWW: <http://www.osn.cz/system-osn/o-osn/>

[16] BEZPEČNOSTNÍ ZPRAVODAJ. *Rizika podle bezpečnostní strategie ČR*. [online] © 2012-2015 [cit.2015-02-02].

Dostupné z WWW: <http://www.bezpecnostni-zpravodaj.cz/rizika-podle-bezpecnostni-strategie-cr/>

[17] EPRAVO.CZ. 33552. *Výklad pojmu právo Evropské unie*. [online]

© 1999-2015 [cit.2015-02-02]. Dostupné z WWW:

<http://www.epravo.cz/top/clanky/vyklad-pojmu-pravo-evropske-unie-33552.html>

[18] ODMATURUJ. *Populační růst*. [online] © 2007-15 [cit.2015-03-05].

Dostupné z WWW: <http://www.odmaturuj.cz/dejepis/populacni-rust/>

[19] VŠEVĚD. *Napoleonské války popis*. [online] © 2005-2011 [cit.2015-03-05].

Dostupné z WWW:

<http://encyklopedie.vseved.cz/napoleonsk%C3%A9+v%C3%A1lky+popis>

- [20] IREFERÁTY.CZ. *2.světová válka*. [online] © 2001-2006 [cit.2015-03-08].
Dostupné z WWW: <http://ireferaty.cz/347/4822/2svetova-valka>
- [21] EICHLER, J. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace*. Praha: Portál, 2009. 328 s.
ISBN 978-80-7367-540-0
- [22] MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REUBLIKY. *Resortní rozpočet*. [online]
© 2004-2014 [cit.2015-03-15]. Dostupné z WWW:
<http://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?id=5146>
- [23] MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REUBLIKY. *Bílá kniha o obraně České republiky*. [online] © 2004-2014 [cit.2015-03-15]. Dostupné z WWW:
<http://www.mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/1995%20Bila%20kniha%20o%20obrane%20CR.pdf>
- [24] MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REUBLIKY. *Bezpečnostní strategie České republiky 1999*. [online] © 2004-2014 [cit.2015-03-18]. Dostupné z WWW:
<http://www.mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/002.pdf>
- [25] MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REUBLIKY. *Bezpečnostní strategie České republiky 2011*. [online] © 2004-2014 [cit.2015-03-18]. Dostupné z WWW:
<http://www.mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/011.pdf>
- [26] MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REUBLIKY. *Vývoj skutečných počtů osob v resortu MO ČR v letech 1993-2015*. [online] © 2004-2014 [cit.2015-03-18]. Dostupné z WWW: <http://www.mocr.army.cz/dokumenty-a-legislativa/fakta/vyvoj-skutecnych-poctu-osob-v-rezortu-mo-cr-v-letech-2011---1993-51566/>
- [27] MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REUBLIKY. *Bezpečnostní strategie 2003* [online] © 2004-2014 [cit.2015-04-01]. Dostupné z WWW:
<http://www.mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/2003%20Bezpecnostni%20strategie%20CR.pdf>
- [28] EUROSKOP. *ČR a evropská legislativa*. [online] © 2005-15 [cit.2015-04-14].
Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/9017/sekce/cr-a-evropska-legislativa/>
- [29] AKTUÁLNĚ.CZ. *Ministerstvo obrany ČR*. [online] © 1999-2015 [cit.2015-04-15].
Dostupné z WWW: <http://www.aktualne.cz/wiki/politika/ministerstvo-obrany/r~i:wiki:3569/>

- [30] ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled hlavních druhů techniky a výzbroje AČR (stav k 1. lednu 2015)*. [online] © 2004-2014 [cit.2015-04-15].
Dostupné z WWW: <http://www.acr.army.cz/technika-a-vyzbroj/technika/prehled-hlavnich-druhu-techniky-a-vyzbroje-acr-stav-k-1--lednu-2015-105599/>
- [31] TOTALITA.CZ. *Rok 1989*. [online] © 1999-2015 [cit.2015-04-18].
Dostupné z WWW: <http://www.totalita.cz/1989/1989.php>
- [32] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *1989: Sametová revoluce na MZV*. [online] © 1999-2015 [cit.2015-04-18]. Dostupné z WWW:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/historie_a_osobnosti_ceske_diplomacie/listopad_1989_sametova_revoluce_na.html
- [33] ERSTE CORPORATE BANKING. *Protiruské sankce a konec globalizace*. [online] © 2015 [cit.2015-04-19].
Dostupné z WWW: <http://www.erstecorporatebanking.cz/aktuality/protiruske-sankce-a-konec-globalizace>
- [34] WIKIPEDIE. *Ropa*. [online] © 2002-2015 [cit.2015-04-19].
Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ropa>
- [35] CENTRUM PRO SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ STRATEGIE. *Bezpečnostní politika České republiky – výzvy a problémy*. [online] © 2004 [cit.2015-04-20].
Dostupné z WWW: http://ceses.cuni.cz/CESES-73-version1-sbornik_bpcer_vyzvyaproblemy.pdf
- [36] ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *The European Union*. [online] © 2013 [cit.2015-04-20]. Dostupné z WWW:
<http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/12539AE9-18F4-44D2-82CE-E8A53B650673/0/P023294000301520866.jpg>
- [37] WIKIPEDIE. *Vlajka Evropské unie*. [online] © 2002-2015 [cit.2015-04-22]. Dostupné z WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Vlajka_Evropsk%C3%A9_unie#/media/File:Flag_of_Europe.svg
- [38] PIXER.CZ. *Porovnání sil armád NATO a Ruska*. [online] © 2015 [cit.2015-04-25].
Dostupné z WWW: <http://www.pixer.cz/2015/03/porovnani-sil-armad-nato-a-ruska/>

[39] POLICIE ČR. *Zahraniční spolupráce*. [online] © 2015 [cit.2015-05-02].

Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/operacni-odbor-2013-zahranicni-spoluprace-zahranicni-spoluprace.aspx>

[40] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie ČR pro dodržování schengenských standardů*. [online] © 1999-2015 [cit.2015-05-02]. Dostupné z WWW:

http://www.mzv.cz/rabat/cz/konzularni_a_vizova_agenda/strategie_cr_pro_dodrzovani.html

[41] EUROSKOP.CZ. *Vstup ČR do Schengenu*. [online] © 2014 [cit. 2015-05-02].

Dostupné z WWW: <https://www.euroskop.cz/8750/sekce/vstup-cr-do-schengenu/>

[42] BÍLÝ, Jiří Libor. *Právní dějiny na území ČR: vysokoškolská učebnice*. Praha: Linde, 2003, 474 s. Vysokoškolské právnícké učebnice. ISBN 80-7201-429-3.

[43] ČAPKA, František. *Dějiny země Koruny české v datech*. 3., opr. a dopl. vyd. Praha: Libri, 1999, 1001 s. ISBN 80-7277-000-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

EU	Evropská unie.
OSN	Organizace spojených národů.
NATO	Severoatlantická aliance.
ČR	Česká republika
ČNB	Česká národní banka
USA	Spojené státy americké
ČSFR	Česká a Slovenská federativní republika
ČSR	Česká socialistická republika
ZHN	Zbraně hromadného ničení
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
ESUO	Evropské sdružení uhlí a oceli
SIS	Schengenský informační systém
SEU	Smlouva o Evropské unii
HDP	Hrubý domácí produkt
EHS	Evropské hospodářské společenství
MO	Ministerstvo obrany
SR	Slovenská republika
MÚ	Mimořádná událost

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Výdaje MO 1993 – 2015	58
Obr. 2 Členství v EU.....	67
Obr. 3 Členství v Schengenu	67
Obr. 4 Společný názor s Evropským parlamentem.....	68
Obr. 5 Společná EUR měna.....	68
Obr. 6 Správnost kroku ČNB oslabení koruny vůči euru	68
Obr. 7 Omezení suverenity ČR vstupem do EU	69
Obr. 8 Ztráta národní identity po vstupu do EU	70
Obr. 9 Omezuje EU ČR ve větší míře?.....	71
Obr. 10 Uvažujete o práci v EU mimo ČR?	71
Obr. 11 Zvýšená hrozba terorist. útoku díky spolenectví	72
Obr. 12 ČR reálně hrozí teroristické útoky.....	72
Obr. 13 Pocit bezpečí v ČR	73
Obr. 14 Funguje bezpečnostní systém ČR na dobré úrovni.....	73
Obr. 15 Velikost naší armády	74
Obr. 16 Znovuzavedení základní vojenské služby.....	75
Obr. 17 Mohou lokální válečné konflikty přerůst v globální problém?.....	75
Obr. 18 Hrozí další světová válka při nynější politice.....	76
Obr. 19 Vzrostla kriminalita po vstupu do Schengenu?	76
Obr. 20 Vzrostla spolupráce bezpečnostních složek států?	77

SEZNAM TABULEK

Tab. 5.1 Sledované konvenční zbraně [30].....	59
Tab. 6.1 Výdaje MO	92

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: VÝDAJE MINISTERSTVA OBRANY

PŘÍLOHA P I: VÝDAJE MINISTERSTVA OBRANY

Rozpočtový rok	Výdaje kapitoly MO bez převodu nevyčerpaných prostředků do rezervního fondu v Kč	Podíl výdajů kapitoly MO na HDP	Podíl výdajů kap. MO na výdajích státního rozpočtu
1993	23 776 600	2,61%	6,70%
1994	27 007 700	2,60%	7,10%
1995	28 275 200	2,26%	6,50%
1996	30 508 800	2,16%	6,30%
1997	31 328 300	1,90%	6,00%
1998	37 643 100	2,07%	6,60%
1999	41 688 100	2,25%	7,00%
2000	44 669 700	2,35%	7,10%
2001	44 977 500	2,10%	6,50%
2002	48 924 100	2,23%	6,60%
2003	53 193 900	2,21%	6,60%
2004	52 481 200	1,90%	6,00%
2005	58 445 000	2,00%	6,30%
2006	55 358 400	1,72%	5,40%
2007	54 948 800	1,55%	5,00%
2008	49 827 100	1,35%	4,50%
2009	51 823 900	1,43%	4,40%
2010	47 705 700	1,29%	4,10%
2011	43 785 200	1,17%	3,80%
2012	42 007 200	1,10%	3,60%
2013	40 765 300	1,06%	3,50%
2014	41 990 500	1,08%	3,50%
2015	43 783 100	1,04%	3,60%

Tab. 10.1 Výdaje MO